

NATIONAL
INTEGRATION
LANGUAGE
SERIES

LEARN MARATHI IN 30 DAYS

HERE IS THE EASIEST WAY TO
LEARN MARATHI
KNOW MARATHI
UNDERSTAND MARATHI
READ MARATHI
SPEAK MARATHI
WRITE MARATHI AND
TO CONVERSE IN MARATHI
THROUGH ENGLISH

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh.

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh.

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh.

CC-0. Agamriyam Digital Preservation Foundation. Chennai, India.

LEARN MARATHI

IN 30 DAYS

BY
SANJAY

BALAJI PUBLICATIONS

103, PYCROFTS ROAD

MADRAS-14

Third Edition 1982 : V

Inland Rs. 6.50

Foreign Rs. 8.50

Printed at :

**Navabharat Printers And Traders
231 Royapettah High Road,
Madras-600 014.**

PREFACE

Everyday a number of people from different parts of India come to Maharashtra. Many of them, it is true, come only on a short visit to this state. But quite a few come with the intention of staying here for a number of years and in some cases even permanently. Among them are students and professors who come to join the schools and the colleges, government servants and other officials whose services are transferred to the state of Maharashtra. All of them feel the need of learning Marathi.

For those who live in the big cities of Maharashtra the need may not be great. But for those who must live in small towns and villages the knowledge is indispensable. Even in the cities, the non-Maharashtrians will have many occasions to feel that the knowledge of Marathi is an asset.

Apart from these practical considerations there are other reasons for learning Marathi. A knowledge of the language of others helps us to know them better; their literature, customs and religions reveal the underlying unity of India.

It is not true that Marathi is difficult to learn. Most of the Indian languages are so alike in the structure of the sentences and have many words in common. I know many Gujaratis, Kannads,

some from the north and the south of India who speak Marathi quite well.

This book is an attempt to make the process of learning Marathi easy and natural. Through simple exercises is explained the construction of almost all types of sentences met with in day-to-day conversation

In the end is provided a vocabulary which will meet the needs of daily life.

15th Nov. }
1972 }

SANJAY

PUBLISHERS' NOTE

We are adding one more book namely 'LEARN MARATHI IN 30 DAYS THROUGH ENGLISH' to our Language Publications. The response of the public all over the country to our language books has been remarkably encouraging and it is but natural that we go forward in bringing out more and more of such books. The linguistic division of our country was definitely a disservice to the cause of national integration. But our people in their zeal to learn one or more of their country's languages have risen above the artificial barriers of their numerous languages and linguistic divisions. Even if a few thousands of our people have been able to acquire a smattering knowledge of one or two languages of their country through our books, in addition to their mother tongue, we can legitimately be proud of our service, however humble it may be to the lofty cause of our national integration.

We have no doubt that our new addition 'LEARN MARATHI IN 30 DAYS THROUGH ENGLISH' will be very useful to those of us who go to Maharashtra either to prosecute their studies or to try their fortune in life.

As the author rightly points out, Marathi is not a difficult language to learn, provided one has the will to learn it. It will be far easier for the Hindi-knowing people to learn Marathi as it has somewhat a close kinship with Hindi. Maharashtra has produced national heroes of the highest order like Shivaji and Lokamanya Tilak and we should consider it a privilege to learn their language which has a rich heritage.

Further, we will be shortly putting through our programme of publishing books 'LEARN MARATHI IN 30 DAYS THROUGH TAMIL', 'LEARN MARATHI IN 30 DAYS THROUGH TELUGU', 'LEARN MARATHI IN 30 DAYS THROUGH KANNADA' and 'LEARN MARATHI IN 30 DAYS THROUGH MALAYALAM'.

It is with deep gratitude that we acknowledge the valuable help rendered to us by Sri K. S. Srinivasa-charya (Ka. Sri. Sri.) the well-known writer by way of revising the manuscript and correcting the proofs.

BALAJI PUBLICATIONS

CONTENTS

PART ONE	PAGE
1. How to write vowels & consonants ...	10
2. Marathi Alphabet ...	13
3. How to pronounce ...	14
4. Signs of Vowels ...	19
5. Conjunct consonants ...	27
 PART TWO	
6. Words and pronunciation ...	32
7. Words of three letters ...	35
8. Words of four letters ...	38
9. Verbs Imperative form ...	39
10. Time ...	43
11. Days of the week ...	44
12. Pronouns ...	45
13. Directions ...	46
14. Household ...	48
15. Relatives ...	50
16. Town ...	53
17. Numbers ...	55
18. Measures ...	59
19. Colours ...	60
20. News ...	62

	PAGE
21. Post	... 63
22. Fruits and flowers	... 64
23. Animals	... 65
24. Birds	... 66
25. Insects	... 67
26. Articles of food	... 68
27. Vegetables	... 71
28. Feelings	... 73
29. Seasons and weather	... 75
30. The parts of the Body	... 76
31. Minerals	... 77
32. Professions	... 78
33. Work	... 79
34. Education	... 81

THIRD PART

35. Formation of sentences	... 82
36. House	... 88
37. Marketing	... 90
38. At the Dispensary	... 93
39. Train journey	... 96

FOURTH PART

40. Grammar	... 101
41. Case endings	... 102
42. Declension of noun	... 106
43. Gender	... 107

PAGE

44. Number	... 108
45. Adjectives	... 112
46. Adjectives and nouns	... 114
47. Verbs and tenses	... 115
48. Past tense	... 116
49. Future Tense	... 118
50. Sentences	... 121

PART FIVE

51. Exercises	... 125
---------------	---------

PART SIX

52. Letter writing	... 134
53. Vocabulary	... 137

VOWELS

अ

आ

इ

ई

उ

ऊ

ऋ

ए

ऐ

ओ

औ

अं

अः

CONSONANTS

क	ख	ग	घ
ङ	च	छ	ज
झ	ञ	ट	ठ
ड	ढ	ण	त
थ	द	ध	न
प	फ	ब	भ
म	य	र	ल
व	श	ष	स
ह	क्ष	त्र	ज्ञ

BALAJI'S BHARAT BHARATI

Tamil, Telugu,
Hindi, Sanskrit,
Gujarathi, Marathi,
Kannada, Malayalam,
Bengali, Urdu,
Oriya, Punjabi,

BOX PRICE Rs. 48.

THROUGH ENGLISH

MARATHI ALPHABET

मराठी अक्षर माला

Vowels

(स्वर)

अ	A
आ	Ā
इ	I
ई	Ī
उ	U
ऊ	Ū
ऋ	R̥
ए	E
ऐ	AI
ओ	O
औ	AU
अं	AM
अः	AH
अँ	Ă
ऑ	Ö

used for
writing
foreign
sounds

HOW TO PRONOUNCE

CC-0. Agamgiri Digital Preservation Foundation, Chandigarh.

1. Pronounce the letter 'A' as the first A in the word 'AMERICA'.

2. For the letter 'A' pronounce as you do in the word 'FATHER'.

3. For the 3rd vowel the letter 'I' must be pronounced as I is pronounced in the word 'INDIAN'.

4. The 4th vowel 'Ī' should be pronounced as the two Es in the word 'SWEET'.

5. For the 5th vowel 'U' pronounce the letter as in the word 'PUT'.

6. For the 6th vowel, pronounce the 'Ū' as the two Os in the word 'COOL'.

7. For the vowel, 'ṛ' pronounce the letter as in the word 'RHYTHM'.

8. The 8th vowel 'E' should be pronounced as A is pronounced in the word 'ATE'.

9. The 9th vowel 'ai' should be pronounced as in the word 'ISLAND'.

10. The 10th vowel 'O' should be pronounced as in the word 'OVER'.

11. The 11th vowel 'AU' should be pronounced as in the word 'OUT'.

12. The 12th letter (a dot-like sign shown on ॐ) should be pronounced as the 'M' in the word 'SIMPLE'.

13. The 13th letter: (two dots) shown behind ॐ should be pronounced as 'AH'.

14. The 14th vowel Ǻ should be pronounced as in the word 'CAT'.

15. The 15th vowel Ȯ as in the word 'BOY'.

Consonants

(व्यंजने)

क्	ख्	ग्	घ्	ङ्
k	kh	g	gh	ṅ
च्	छ्	ज्	झ्	ञ्
ch	chh	j	jh	ñ
ट्	ठ्	ड्	ढ्	ण्
ṭ	ṭh	ḍ	ḍh	ṇ
त्	थ्	द	ध्	न
t	th	d	dh	n
प्	फ्	ब्	भ्	म्
p	ph	b	bh	m
य्	र	ल्	व	श्
y	r	l	v	ś
ष्	स्	ह		
sh	s	h		
ळ	क्ष	ज्ञ		
ḷ	kṣ	jñ		

Note : These consonants are generally used in combination of vowel अ for convenience of pronunciation as shown in the next page. (Example) क् + अ = क etc.

Consonants with Vowel

(सस्वर-व्यंजने)

I.	क	ख	ग	घ	ङ
	ka	kha	ga	gha	ṅa
II.	च	छ	ज	झ	ञ
	cha	chha	ja	jha	ña
III.	ट	ठ	ड	ढ	ण
	ṭa	ṭha	ḍa	ḍha	ṇa
IV.	त	थ	द	ध	न
	ta	tha	da	dha	na
V.	प	फ	ब	भ	म
	pa	pha	ba	bha	ma
VI.	य	र	ल	व	
	ya	ra	la	va	
VII.	श	ष	स	ह	
	śa	ṣa	sa	ha	
	ळ	क्ष	ज्ञ		
	ḷa	kṣa	jña		

1. The 5th letter ṇ of the I Group should be pronounced as the 'n' in the word 'LONG'.

2. The 5th letter of II group should be pronounced as 'n' is pronounced in the word 'LUNCH'.

3. The first letter of the III group (ṭ) should be pronounced as 't' is pronounced in the word 'TIME'.

4. The letter ḍ should be pronounced as in the word 'DOG'.

5. The fifth letter of the same group ṇ should be pronounced as 'n' (with fully folded tongue) as in the word 'UNDER'.

6. The fifth letter of the VII group (ṣ) should be pronounced (with folded tongue) as ṣ in 'COLD'

Identify the following.

अ आ उ ऊ ओ औ अं

ज ञ

ट ठ ढ द

ड ङ इ ई ह ळ

प ष ण

व ब च

फ क ऋ

य थ ल

ग म भ न

घ ध छ

त ल

र स ख श ए ऐ

Signs of Vowels

(स्वरचिह्ने)

Vowel	Sign	Usage	Vowel	Sign	Usage
अ A	...	...	ए E	˘	केस KES
आ A	.।	राम RAM	ऐ AI	ˆ	कैद KAID
इ I	ि	शिव SIV	ओ O	ो	लोक LOK
ई I	ी	गीत GIT	औ AU	ौ	कौल KAUL
उ U	ु	चुप CHUP	अं AM	˙	कंस KAMS
ऊ U	ू	दूध DUDH	अः :	:	पुनः PUNAH
ऋ R	ॠ	नृप NRP	अँ ˆ	ँ	फँन
	.		ऑ ˆ	ॉ	कॉफी

क	ख	ग	घ	ङ
KA	KHA	GA	GHA	ŃA
का	खा	गा	घा	ङा
KA	KHA	GA	GHA	ŃA
कि	खि	गि	घि	ङि
KI	KHI	GI	GHI	ŃI
की	खी	गी	घी	ङी
KI	KHI	GI	GHI	ŃI
कु	खु	गु	घु	ङु
KU	KHU	GU	GHU	ŃU
कू	खू	गू	घू	ङू
KU	KHU	GU	GHU	ŃU
कृ	खृ	गृ	घृ	ङृ
KṚ	KṠṚ	GṚ	GṠṚ	ŃṚ
के	खे	गे	घे	ङे
KE	KHE	GE	GHE	ŃE
कै	खै	गै	घै	ङै
KAI	KHAI	GAI	GHAI	ŃAI
को	खो	गो	घो	ङो
KO	KHO	GO	GHO	ŃO
कौ	खौ	गौ	घौ	ङौ
KAU	KHAU	GAU	GHAU	ŃAU
कं	खं	गं	घं	ङं
KAM̐	KHAM̐	GAM̐	GHAM̐	ŃAM̐
कः	खः	गः	घः	ङः
KAH	KHAH	GAH	GHAH	ŃAH

च	छ	ज	झ	ञ
CHA	CHHA	JA	JHA	ÑA
चा	छा	जा	झा	जा
CHA	CHHA	JA	JHA	ÑA
चि	छि	जि	झि	जि
CHI	CHHI	JI	JHI	ÑI
ची	छी	जी	झी	जी
CHĪ	CHHĪ	JĪ	JHĪ	ÑI
चु	छु	जु	झु	जु
CHU	CHHU	JU	JHU	ÑU
चू	छू	जू	झू	जू
CHŪ	CHHŪ	JŪ	JHŪ	ÑŪ
चृ	छृ	जृ	झृ	जृ
CHR̥	CHHR̥	JR̥	JHR̥	ÑR̥
चे	छे	जे	झे	जे
CHE	CHHE	JE	JHE	ÑE
चै	छै	जै	झै	जै
CHAI	CHHAI	JAI	JHAI	ÑAI
चो	छो	जो	झो	जो
CHO	CHHC	JO	JHO	ÑO
चौ	छौ	जौ	झौ	जौ
CHAU	CHHAU	JAU	JHAU	ÑAU
चं	छं	जं	झं	जं
CHAM̐	CHHAM̐	JAM̐	JHAM̐	ÑAM̐
चः	छः	जः	झः	जः
CHAH	CHHAH	JAH	JHAH	ÑAH

ट	ठ	ड	ढ	ण
ṬA	ṬHA	ḌA	ḌHA	ṆA
टा	ठा	डा	ढा	णा
ṬA	ṬHA	ḌA	ḌHA	ṆA
टि	ठि	डि	ढि	णि
ṬI	ṬHI	ḌI	ḌHI	ṆI
टी	ठी	डी	ढी	णी
ṬĪ	ṬHĪ	ḌĪ	ḌHĪ	ṆĪ
टु	ठु	डु	ढु	णु
ṬU	ṬHU	ḌU	ḌHU	ṆU
टू	ठू	डू	ढू	णू
ṬŪ	ṬHŪ	ḌŪ	ḌHŪ	ṆŪ
ट्र	ठ्र	ड्र	ढ्र	ण्र
ṬṚ	ṬHṚ	ḌṚ	ḌHṚ	ṆṚ
टे	ठे	डे	ढे	णे
ṬE	ṬHE	ḌE	ḌHE	ṆE
टै	ठै	डै	ढै	णै
ṬAI	ṬHAI	ḌAI	ḌHAI	ṆAI
टो	ठो	डो	ढो	णो
ṬO	ṬHO	ḌO	ḌHO	ṆO
टौ	ठौ	डौ	ढौ	णौ
ṬAU	ṬHAU	ḌAU	ḌHAU	ṆAU
टं	ठं	डं	ढं	णं
ṬAM̐	ṬHAM̐	ḌAM̐	ḌHAM̐	ṆAM̐
टः	ठः	डः	ढः	णः
ṬAH	ṬHAH	ḌAH	ḌHAH	ṆAH

त TA	थ THA	द DA	ध DHA	न NA
ता TA	था THA	दा DA	धा DHA	ना NA
ति TI	थि THI	दि DI	धि DHI	नि NI
ती TĪ	थी THĪ	दी DĪ	धी DHĪ	नी NĪ
तु TU	थु THU	दु DU	धु DHU	नु NU
तू TŪ	थू THŪ	दू DŪ	धू DHŪ	नू NŪ
तृ TR	थृ THR	दृ DR	धृ DHR	नृ NR
ते TE	थे THE	दे DE	धे DHE	ने NE
तै TAI	थै THAI	दै DAI	धै DHAI	नै NAI
तो TO	थो THO	दो DO	धो DHO	नो NO
तौ TAU	थौ THAU	दौ DAU	धौ DHAU	नौ NAU
तं TAM	थं THAM	दं DAM	धं DHAM	नं NAM
तः TAH	थः THAH	दः DAH	धः DHAH	नः NAH

प	फ	ब	भ	म
PA	PHA	BA	BHA	MA
फा	फा	बा	भा	मा
PA	PHA	BA	BHA	MA
पि	फि	बि	भि	मि
PI	PHI	BI	BHI	MI
पी	फी	बी	भी	मी
PĪ	PHĪ	BĪ	BHĪ	MĪ
पु	फु	बु	भु	मु
PU	PHU	BU	BHU	MU
पू	फू	बू	भू	मू
PŪ	PHŪ	BŪ	BHŪ	MŪ
पृ	फृ	बृ	भृ	मृ
PR	PHR	BR	BHR	MR
पे	फे	बे	भे	मे
PE	PHE	BE	BHE	ME
पै	फै	बै	भै	मै
PAI	PHAI	BAI	BHAI	MAI
पो	फो	बो	भो	मो
PO	PHO	BO	BHO	MO
पौ	फौ	बौ	भौ	मौ
PAU	PHAU	BAU	BHAU	MAU
पं	फं	बं	भं	मं
PAM̐	PHAM̐	BAM̐	BHAM̐	MAM̐
पः	फः	बः	भः	मः
PAH	PHAH	BAH	BHAH	MAH

य	र	ल	व	श
YA	RA	LA	VA	SA
या	रा	ला	वा	शा
YĀ	RĀ	LĀ	VĀ	SĀ
यि	रि	लि	वि	शि
YI	RI	LI	VI	SI
यी	री	ली	वी	शी
YĪ	RĪ	LĪ	VĪ	SĪ
यु	रु	लु	वु	शु
YU	RU	LU	VU	SU
यू	रू	लू	वू	शू
YŪ	RŪ	LŪ	VŪ	SŪ
यृ	—	—	वृ	शृ
YṚ			VṚ	SṚ
ये	रे	ले	वे	शे
YE	RE	LE	VE	SE
यै	रै	लै	वै	शै
YAI	RAI	LAI	VAI	SAI
यो	रो	लो	वो	शो
YO	RO	LO	VO	SO
यौ	रौ	लौ	वौ	शौ
YAU	RAU	LAU	VAU	SAU
यं	रं	लं	वं	शं
YAM	RAM	LAM	VAM	SAM
यः	रः	लः	वः	शः
YAH	RAH	LAH	VAH	SAH

ष	स	ह	ळ	क्ष
SHA	SA	HA	LA	KSA
षा	सा	हा	ळा	क्षा
SHA	SA	HA	LA	KSA
षि	सि	हि	ळि	क्षि
SHI	SI	HI	LI	KSI
षी	सी	ही	ळी	क्षी
SHĪ	SĪ	HĪ	LĪ	KSĪ
षु	सु	हु	ळु	क्षु
SHU	SU	HU	LU	KSU
षू	सू	हू	ळू	क्षू
SHŪ	SŪ	HŪ	LŪ	KSŪ
षृ	सृ	हृ	—	—
SHR	SR	HR		
षे	से	हे	ळे	क्षे
SHE	SE	HE	LE	KSE
षै	सै	है	ळै	क्षै
SHAI	SAI	HAI	LAI	KSAI
षो	सो	हो	ळो	क्षो
SHO	SO	HO	LO	KSO
षौ	सौ	हौ	ळौ	क्षौ
SHAU	SAU	HAU	LAU	KSAU
षं	सं	हं	ळं	क्षं
SHAM	SAM	HAM	LAM	KSAM
षः	सः	हः	ळः	क्षः
SHAH	SAH	HAH	LAH	KSAH

Conjunct Consonants

संयुक्ताक्षरे

क् + क = क्क	पक्का	
k ka kka	pakkā	ripe
क् + त = क्त	भक्त	
k ta kta	bhakta	devotee
क् + र = क्र	वक्र	
k ra kra	vakra	crooked
क् + ल = क्ल	शुक्ल	
k la kla	śukla	white
क् + व = क्व	पक्व	
k va kva	pakva	ripe
क् + ष = क्ष	दक्ष	
k sha ksha	daksha	expert
ख् + त = ख्त	तख्त	
kh ta khta	takht	throne
ख् + य = ख्य	सख्य	
kh ya khya	sakhya	friendship

ग् + ल = ग्ल	ग्लानी	
g la gla	glānī	torpor
ग् + न = ग्न	मग्न	
g na gna	magna	sunk
घ् + न = घ्न	विघ्न	
gh na ghna	vighna	obstacle
ङ् + क = ङ्क	अङ्क, अंक	
ṅ ka ṅka	anka	number
च् + च = च्च	कच्चा	
ch cha chcha	kachchā	unripe
च् + छ = च्छ	गुच्छ	
ch cha chchha	guchcha	bunch
च् + य = च्य	वाच्य	
ch ya chya	vāchya	meaning
ज् + ञ = ज्ञ	आज्ञा	
j ña jña	ājña	order
ज् + य = ज्य	राज्य	
j ya jya	rājya	kingdom
ट् + य = ट्य	नाट्य	
t ya tya	nāṭya	drama

ठ् + य = ठय	पाठय	
th ya ṭhya	pāṭhya	lesson
त् + त = त्त	चित्त	
t ta tta	chitta	mind
त् + न = त्न	रत्न	
t na tna	ratna	jewel.
त् + र + त्र	नेत्र	
t ra tra	netra	eye
द् + ध = द्ध	बुद्ध	
d dha ddha	Buddha	Buddha
द् + म = द्म	पद्म	
d ma dma	padma	lotus
द् + य = द्य	पद्य	
d ya dya	padya	poetry
द् + र + द्र	मुद्रा	
d ra dra	Mudrā	seal
द् + र् + य = द्रय	दारिद्र्य	
d r ya drya	dāridrya	poverty
द् + व = द्व	विद्वान्	
d va dva	vidvān	scholar

ध् + य = ध्य	मध्य
dh ya dhya	madhya central

न् + त = न्त	सन्त, संत
n ta nta	santa devotee

प् + र = प्र	प्रतिमा
p ra pra	pratimā idol

ब् + द् + ब्द	शब्द
b da bda	śabda word

ब् + र = ब्र	ब्रह्मा
b ra bra	brahmā creator

म् + ब = म्ब	अम्बा, अंबा
m ba mba	ambā mother

म् + भ = म्भ	स्तंभ
m bha mbha	stambha pillar

म् + र = म्र	ताम्र
m ra mra	tāmra copper

म् + ह = म्ह	आम्ही
m ha mha	Āmhī we

र + म = र्म कर्म
r ma rma karma duty

श + र = श्र मिश्र
ś ra śra miśra mixed

स् + त् + र = स्त्र शास्त्र
s t ra stra śāstra law

स् + र = स्र स्रोत
s ra sra srota flow

ल् + या = ल्या कल्याण
l yā lyā kalyāṇ happiness

र् + व = र्व पर्वत
r va rva parvat mountain

Similarly,

क, ग, घ, च, छ, ज, ट, ण, त, थ, द, ध,
न, प, फ, ब, भ, म, य.

स् + म = स्म विस्मय
s ma sma vismay wonder

SECOND PART

Words and Pronunciation

शब्द आणि उच्चार

WORDS OF TWO LETTERS

दोन अक्षरी शब्द

काम (n.)		आतां	
Kām	work	ātā	now
कांच (f.)		आज	
Kāch	glass	āj	today
साप (m.)		केव्हां	
Sāp	snake	kevhām	when
ताट (n.)		जर-तर	
tāt	plate	jar-tar	if-then
गाडी (f.)		किंवा	
gādī	car	kimvā	or
शाई (f.)		पुरे	
śāī	ink	pure	enough

कवि (m.)		पूर्ण	
kavi	poet	pūrna	complete
शक्ति (f.)		पुन्हा	
śakti	strength	punhā	again
नदी (f.)		आणि	
nadī	river	āṇi	and
खडू (n.)		फार	
khaḍū	chalk	phār	very
दिवा (m.)		रोज	
divā	lamp	roj	every day
चित्र (n.)		उद्या	
chitra	picture	udyā	tomorrow
भिंत (f.)		पण	
bhinta	wall	paṇ	but
नांव (n.)		सध्या	
nāv	name	sadhyā	nowadays
झाड (n.)		खूप	
jhād	tree	khūp	much

चहा (m.)		काल	
chahā	tea	kāl	yesterday
काँफी (f.)		आधी	
Kōfī	coffee	ādhī	first, before
डबा (m.)		इथे	
ḍabā	box	ithe	here
तार (f.)		तिथे	
tār	wire	tithe	there
पेटी (f.)		ठीक	
peṭī	box	ṭhīk	all right

Note: The words ending in 'अ' should be pronounced keeping it (अ) silent.

The words on the left are nouns and their gender masculine, feminine or neuter is indicated.

The words on the right are indeclinables.

Words of three Letters

तीन अक्षरी शब्द

माणूस (m.)	कारण
Maṇūs man	Kāraṇ because
गवत (n.)	म्हणून
gavat grass	mhaṇūn therefore
कपडे (m.)	परंतु
Kapḍe clothes	parantu but
घड्याळ (n.)	उगीच
ghadyāl clock, watch	ugīch unnecess- arily
प्रकाश (m.)	तसेच
prakāś light	tasech similarly
अंधार (m.)	नंतर
andhār darkness	nantar afterwards
सामान (n.)	अजून
sāmān luggage	ajūn still

कागद (m.)	दिवसा	
Kāgad paper	divsā	during day
पेन्सिल (f.)	इकडे	
pencil	ikde	here
जमीन (f.)	तिकडे	
jamīn land, floor	tikde	there
बिछाना (m.)	फुकट	
bichhānā bed, mattress	phukat	waste, free
मच्छर (m.)	ज्याअर्थी	
machch- mosquito	jyāarthī	since
har		
चादर (f.)	क्वचित्	
chādar bedsheet, white sheet	kwachit	rarely
बाटली (f.)	किंचित्	
batlī bottle	kinchit	a little
कपाट (n.)	मुळीच	
	नाही	
Kapāt cupboard	mulīch	not at all
	nāhī	

औषध (n.)	नेहमी	
aushadh medicine	nehamī	always
संडास (m.)	सतत	
sandās lavatory	satat	continuously
चप्पल (f.)	जवल	
chappal sandals	javaḷ	near
चटई (f.)	सर्वत्र	
chataī mat	sarvātra	everywhere

Words of four Letters

चार वर्णांचे शब्द

तलवार (f.)	खरोखर
talvār sword	kharokhar really
लवकर	अतिशय
lavkar quickly	atīśay very much
आगपेटी (f.)	आजकाल
āgpetī matchbox	ājkal nowadays
पराभव (m.)	सावकाश
parābhav defeat	sāvkaś slowly
आशीर्वाद (m.)	चटकन
aśīrvād blessing	chatkan quickly
दालचिनी (f.)	अगोदर
dalchini cinnamon	agodar first
साप्ताहिक (n.)	अलिकडे
sāptāhik weekly	alikaḍe nowadays
दूधवाला (m.)	तात्पुरता
dūdhvāla milkman	tātpurtā temporary
करवत (f.)	हळूहळू
Karvat a saw	halūhalū slowly
दरवाजा (m.)	
darvājā door	

Verbs

(IMPERATIVE FORM)

खा		ऐक	
Khā	eat	aik	hear, listen
पी		वाच	
pī	drink	vāch	read
ये		काप	
ye	come	kāp	cut
जा		झोंप	
jā	go	jhop	sleep
दे		चल	
de	give	chal	come on
धू		सांग	
dhū	wash	sāng	tell
गा		बोल	
gā	sing	bol	speak
ठेव		म्हण	
thēv	keep	mhan	say

कर

kar do

भर

bhar fill

रहा

rahā stay

धर

dhar hold

लाव

lāv apply

चालव

chālav run or drive

काढ

kāḍh take out

उघड

ughad open

चढ

chadḥ climb up

बंद कर

band kar shut

बघ

bagh look, see

घेऊन ये

gheūn ye fetch

धाव

dhāv run

घेऊन जा

gheūn jā take with you

सोड

sod leave

हाडू मार

jhāḍū sweep
mār

मार

mār beat, kill

दिवा लाव

divā lāv put on the
light

पाठव	दिवा मालव	
pāṭhav send	divā	put off the
	mālav	light
दाखव	पड	
dākhav show	pad	fall down
उतर	हो	
utar climb down	ho	be, become
थांब	आहे (pl. आहेत)	
thāmb stop	āhe	is

The Imperative plural use for showing respect is obtained by adding आ at the end; e.g. पो + आ = प्या; दे + आ = द्या, कर + आ = करा; घु + आ = घुवा; जा + आ = जा.

EXERCISE

(a) using the words in the first three lessons, and the verbs of the last lesson many sentences can be formed;

e.g. Open the door = दरवाजा उघड

Drink water = पाणी पी

Come here = इकडे ये etc.

Form as many sentences as you can.

(b) तो (m.)	}	that	हा (m.)	}	this
to			hā		
ती (f.)			ही (f.)		
tī			hī		
ते (n.)	}		हे (n.)	}	
te			he		

These demonstrative pronouns can be used with the nouns to form expressions—

ते (n.) काम (n.) that work

ती (f.) कांच (f.) that glass

तो (m.) साप (m.) that snake

Keeping the genders of the pronouns and nouns in mind, link every noun you know to its proper pronoun.

Time

वेळ, काळ

vel, kāl

सेकंद	संध्याकाळ		
sekand second	sandhyākāl	evening	
मिनिट	रात्र		
minit minute	rātra	night	
तास	मध्यरात्र		
tās hour	madhyarātra	midnight	
सकाळ	प्रातःकाळ		
sakāl morning	prātaḥkāl	dawn	
दुपार	वाजता		
dupār afternoon	Vājtā	at the	hour of
चार वाजता			
chār vājtā	at 4 o'clock		

Similarly एक वाजता, दोन वाजता, तीन वाजता etc.

e.g. सकाळ + ई = सकाळी

Sakālī in the morning

Similarly we have दुपारी, संध्याकाळी, रात्री etc.

Days of the Week

आठवडा

āthavadā Week

दिवस

divas

day

रविवार

Ravivār

Sunday

सोमवार

Somvār

Monday

मंगळवार

Maṅgalvār

Tuesday

बुधवार

Budhvār

Wednesday

गुरुवार

Guruvār

Thursday

शुक्रवार

Sukravār

Friday

शनिवार

Sanivār

Saturday

रविवार + ई = रविवारी on Sunday
Ravivārī

Similarly for other days,
दिवस + ई = दिवशी on the day
divsī

दिवसां = in the morning
divsā

Pronouns

मी	आम्ही	
mī I	āmhi	we
तू	तुम्ही	
tū you (sing.)	tūmhi	you (pl.)
तो (m.)	ते (masc.)	} they (plural) or those
to he or that	te	
ती (f.)	त्या (fem.)	
tī she or that	tyā	
ते (n.)	तीं (neuter)	}
te it or that	tī	

Directions

दिशा

diśā

पूर्व (f.)

pūrva

east

पश्चिम (f.)

paśchim

west

उत्तर (f.)

uttar

north

दक्षिण (f.)

dakṣiṇ

south

बाजू (f.)

bājū

side

उजवी बाजू

ujvī bājū

right side

डावी बाजू

ḍāvī bājū

left side

वर

var

up, on

खाली

khālī

down, below

समोर

samor

in front

मागे

māge

behind

मध्ये

madhye

inside

जवळ

javaḷ

near

आंत

āt

in, inside

बाहेर

bāher

out, outside

भोवती

bhovti

around

House-Hold

घराचे भाग

gharāche bhāg

घर

ghar

house

बंगला

banglā

bungalow

झोंपडी

jhopdī

hut

खोली

kholī

room

दरवाजा

darvājā

door

खिडकी

khidkī

window

भिंत

bhint

wall

छत

chhat

ceiling

स्नानगृह

Snāngrha

bathroom

संडास

sandās

lavatory

टेबल

tebal

table

खुर्ची	
khurchī	chair
चित्र	
chitra	picture
कपाट	
kapāt	cupboard
घडयाळ	
ghadyal	clock, watch
बिछाना	
bichhānā	mattress, bed
स्वयंपाकघर	
svayampākghar	kitchen
भांडे	
bhānde	vessel
पळी	
paḷī	ladle
ताट	
tāt	plate
चमचा	
chamchā	spoon
शेगडी	
śegdī	stove

Relatives

नातेवाईक

nātevāyik

आई

ai

माता

mātā

बाबा

bābā

पिता

pitā

काका

kākā

काकी

kākī

मामा

māmā

मामी

māmī

आत्या

ātyā

भाऊ

bhāū

mother

father

paternal uncle

aunt (paternal)

maternal uncle

aunt (maternal)

aunt (Father's Sister)

brother

बहीण

bahīṇ

sister

मोठा

moṭhā

elder, big

धाकटा

dhāktā

younger

मुलगा

mulgā

son, boy

मुलगी

mulgī

daughter, girl

पति

pati

husband

पत्नी

patnī

wife

अविवाहित

avivāhit

unmarried

पुरुष

purush

man

स्त्री

strī

woman

श्री	Mr.
Srī	
श्रीमती	Mrs
Srīmatī	
कुमारी	Miss
Kumārī	
सासरा	father-in-law
sāsrā	
सासू	mother-in-law
sāsū	
जांवई	son-in-law
jāvai	
सून	daughter-in-law
sūn	
मेहुणा	brother-in-law
mehuṇā	
मेहुणी	sister-in-law
mehuṇī	
कुटुंब (n)	family
kutumba	
नाते (n.)	relation
nāte	

Town

नगर, शहर (n.)

nagar, śahar

शहर (n.)

śahar

city

रस्ता (m.)

rastā

road

पथ (m.)

path

path

मार्ग (m.)

mārga

way

नगरपालिका (f.)

nagarpālikā

municipality

विद्यापीठ (n.)

vidyāpīṭh

university

ग्रंथालय (n.)

granthālay

library

सिनेमा (m.)

sinemā

cinema

उपाहारगृह (n.)

upāhargṛha

restaurant

हॉटेल (n.)	hotel
(same pronunciation)	
पदार्थसंग्रहालय (n.)	
padārthasaṅgrahālay	museum
प्राणीसंग्रहालय (n.)	
prāṇīsaṅgrahālay	zoo
नाटकगृह (n.)	
nātakgrha	theatre
विमानतळ (m.)	
vimāntaḷ	aerodrome

Taxi, Railway station, Police Station, Telephone, Magistrate, Bus Stop, Market and many such words are used in Marathi with the same pronunciation and are written as they are pronounced.

Numbers

संख्या

saṅkhyā

पाव

pāv

$\frac{1}{8}$ quarter

अर्ध

ardhā

$\frac{1}{2}$ half

पाऊण

pāūṇ

$\frac{3}{8}$ three quarters

एक

ek

१ one

दोन

don

२ two

तीन

tin

३ three

चार

chār

४ four

पाच

pāch

५ five

सहा

sahā

६ six

सात

sāt

७ seven

आठ

āṭh

८ eight

नऊ

nau

९ nine

दहा

dahā

१० ten

अकरा

akrā

११ eleven

बारा

bārā

१२ twelve

तेरा

terā

१३ thirteen

चौदा

chaudā

१४ fourteen

पंधरा

pandhrā

१५ fifteen

सोळा

solā

१६ sixteen

सतरा

satrā

१७ seventeen

अठरा

aṭhrā

१८ eighteen

एकोणीस

ekoṇīs

१९ nineteen

वीस

vīs

२० twenty

तीस

tīs

३० thirty

चालीस

chalīs

४० forty

पन्नास

pannās

५० fifty

साठ

sāṭh

६० sixty

सत्तर

sattar

७० seventy

ऐंशी

aiṁśī

८० eighty

नव्वद

navvad

80 ninety

शंभर

śambhar

एक शे

ek śe

100 one hundred

दोन शे

don śe

200 two hundred

एक हजार

ek hajār

1,000 one thousand

लक्ष

laksha

1,00,000 hundred thousand

कोटी

kotī

1,00,00,000 crore

जोडी

jodī

a pair

Ordinal numbers are पहिला, दुसरा, तिसरा,
 1st 2nd 3rd
 4th 5th 6th 7th
 चौथा, पांचवा, सहावा, सातवा etc.

Measures

मापें

māpe

माप (n.)

māp

measure

लांबी

lāmbī

length

रुंदी

rundī

breadth

उंची

unchī

height

वजन

vajan

weight

थोडे

thode

a little

जास्त

jāsta

more, much

किलो

kilo

kito

मीटर

meter

metre

लिटर

liter

litre

बरोबर

barobar

correct

Colours

रंग

raṅg

पांढरा

pāṇḍhrā

white

काळा

kālā

black

लाल

lāl

red

तांबडा

tambḍā

नारंगी

nāraṅgī

orange

पिवळा

pivḷā

yellow

हिरवा

hirvā

green

निळा

niḷā

blue

जांभळा

jambhḷā

violet

करडा

kardā grey

भुरा, तपकिरी

bhura, tapkirī brown

मिश्र

miśra mixed

फिकट

phikaṭ pale

गडद

gaḍad deep, dark

-सर

-sar -ish

e.g. कालसर

kālsar blackish

Similarly निळसर, पिवळसर etc.

Niḷsar, pivaḷsar

चित्रविचित्र

chitravichitra Many-hued

वार्ता, समाचार

vārtā, samachār

वृत्तपत्र (n.)

vṛttapatra newspaper

दैनिक (n.)

dainik daily

साप्ताहिक (n.)

sāptāhik weekly

मासिक (n.)

māsik monthly

छापखाना

chhāpkhāna press

वार्ताहर

vartāhar reporter

लेखक

lekhak author

रेडियो

radio radio

टेलिफोन

telephone telephone

टेलिविजन

telivhijan television

Post

डाक, टपाल

dāk, ṭapal

पोस्ट ऑफिस

post office

post office

वितरण

vitaraṇ

delivery

पत्ता

pattā

address

स्टॅम्प

stamp

stamp

शिवका

śikka

cancellation mark

तार

tār

telegram

उत्तर

uttar

reply

मनि ऑर्डर

moneyorder

money order

पार्सल

parcel

parcel

Fruits & Flowers

फले आणि फुले

phale āṇi phule

आंबा		गुलाब	
āmbā	mango	gulāb	rose
फणस		चांफा	
phaṇas	jackfruit	chāmphā	champak
द्राक्षे		जास्वंद	
drākṣe	grapes	jāsvand	shoe-flower
मुसुंबी		जाई, चमेली	
musumbī	lemon	jāī, chamelī	jasmine
संतरे		कमळ	
santre	orange	kamal	lotus
पेरू		सूर्यफूल	
perū	guava	sūryaphūl	sunflower
सफरचंद		कळी	
sapharchand	apple	kalī	bud
अननस		मोहोर	
ananas	pineapple	mohar	blossom

Animals

पशु

paśu

कुत्ता (m.)	म्हैस (f.)
kutrā dog	mhais buffalo
मांजर (n.)	उंदीर (m.)
māñjar cat	undīr rat, mouse
गाय (f.)	माकड (m.)
gāy cow	mākaḍ monkey
बैल (m.)	बोकड़ (m.)
bail bullock	bokaḍ goat
घोडा (m.)	मेंढी (f.)
ghoḍā horse	mendhi sheep
गाढव (n.)	हरण (n.)
gāḍhav donkey	haraṇ deer
वाघ (m.)	सिंह (m.)
vāgh tiger	simvha lion
हत्ती (m.)	
hattī elephant	

Birds

पक्षी

pakshī

कावळा		कोकिला	
kāvlā	crow	kokilā	cuckoo
कबूतर		बगळा	
kabūtar	pigeon	baglā	crane
चिमणी		कोंबडी	
chimṇī	sparrow	kombdī	hen
पोपट		कोंबडा	
popaṭ	parrot	kombdā	cock
मोर		बदक	
mor	peacock	badak	duck
हंस		घुबड	
hams	swan	ghubad	owl
गरुड			
garud	eagle		

Insects

कीटक

kitak

मुंगी (f.)

munḡī

ant

झुरल

jhural

cockroach

पाल

pāl

lizzard

कोली

kolī

spider

(also fisherman)

माशी (f.)

māśī

fly

डांस, मच्छर

dāns, maḥchhar mosquito

वाळवी (f.)

vālṽī

white ant

मधमाशी

madhmāśī

bee

Articles of Food

खाण्याचे पदार्थ

khanyache padārtha

जेवण

jevaṇ

meal

भात

bhāt

cooked rice

तांदूळ

tāndūḷ

rice

दही

dahī

curd

ताक

tāk

buttermilk

डाल

ḍāl

pulse

दूध

dūdh

milk

तूप

tūp

ghee

लोणी

loṇī

butter

न्याहारी

nyāhārī

breakfast

फराळ

pharāl

a light repast

चपाती

chapātī

bread (flat)

आमटी

āmṭī

curry

साखर

sākhar

sugar

मीठ

mīṭh

salt

भाजी

bhāji

vegetable

लोणचे

lonche

pickle

चटणी

chaṭnī

chutney

मांस

māms

meat

मासे

māse

fish

अंडे

andē

egg

गहूं

gahū

wheat

कढत, गरम

kadhat, garam

hot

गोड

god

sweet

खारट

khārat

salty

आंबट

āmbat

sour

मसाला

masālā

spice

मिरे

mirē

pepper

Vegetables

भाज्या

bhājyā

वांगे

vānge

brinjal

भेंडी

bhenḍī

Ladies fingers

बटाटे

batāṭe

potatoes

कोबी

kobī

cabbage

फुलकोबी

phulkobī

cauliflower

भोपळा

bhopḷā

gourd (red)

दुधी

dudhī

gourd (white)

वाटाणे

vāṭāṇe

peas

वाल

vāl

beans

नारळ

nāraḷ

cocoanut

कांदा

kāndā

onion

लसूण

lasūṇ

garlic

आलें

āle

ginger

गाजर

gājar

carrot

Feelings

भावना

bhāvanā

आनंद		आनंदी	
ānanda	joy	anandī	happy, joyous
राग		रागीट	
rāg	anger	ragīt	angry
सुख		सुखी	
sukh	pleasure	sukhī	happy
दुःख		दुःखी	
duḥkha	sorrow	dukhī	sad
प्रेम		प्रेमळ	
prem	love	premaḷ	loving
द्वेष		द्वेषी	
dvesh	hate	dveṣhī	hostile
मत्सर		मत्सरी	
matsar	jealousy	matsarī	jealous
हांव		हावरट	
hāv	greed	havrat	greedy

दया		दयाळू	
dayā	pity	dayālū	kind
भीति		भित्ता	
bhīti	fear	bhitrā	coward
आशा		आशावादी	
āsā	hope	āsāvādī	optimist
शंका		शंकेखोर	
śankā	doubt	śankekhor	doubter
मैत्री		स्नेहाचा	
maitrī	friendship	snehāchā	friendly
हास्य		हसरा	
hāsyā	laugh	hasara.	smiling
रडणे		रडवा, रडका	
radṇe	crying	radvā,	given to
		radkā	crying
आभारी आहे			
ābhārī āhe			am grateful, thanks
दिलगीर आहे			
dilgīr āhe			am sorry

Seasons & Weather

ऋतु आणि हवामान

ṛtu āṇi havāmar

उन्हाळा	summer	वीज	lightning
unhāḷa		vīj	
हिवाळा	winter	मेघगर्जना	thunder
himvālā		megh-garjanā	
पावसाळा	rainy season	वादळ	storm
pāvsālā		vādal	
हवापाणी	weather	ढग	cloud
havāpāṇī		ḍhag	
वारा	wind, breeze	पूर	flood
vārā		pūr	
हवा	air	थंडी	cold weather
havā		thandī	
पाऊस	rain	उष्णता, गरमी	hot weather
paūs		ushṇatā, garmī	

The Parts of the Body

शरीराचे अवयव

sharirāche avayav

शरीर		डोके	
śarīr	body	doke	head
चेहरा		तोंड	
cheharā	face	tonḍ	mouth
डोळा		नाक	
ḍoḷā	eye	nāk	nose
कान		दांत	
kān	ear	dāt	tooth
जीभ		ओठ	
jībh	tongue	oṭh	lip
मान		छाती	
mān	neck	chhātī	chest
कंबर		हात	
kambar	waist	hāt	hand
पाय		पाठ	
pāy	leg	pāṭh	back
बोट		केस	
boṭ	finger	kes	hair
नख		त्वचा	
nakh	nail	tvachā	skin

Minerals

खनिजे

khanije

सोने

sone

gold

चांदी

chāndī

silver

पीतल

pītal

brass

लोखंड

lokhaṇḍ

iron

पोलाद

polād

steel

तांबे

tambe

copper

शिसे

śise

lead

कोळसा

koḷsā

coal

हिरा

hirā

diamond

धातू

dhātū

metal

Professions

व्यवसाय (धंदे)

vyavasāy (dhande)

शेतकरी

śetkarī

farmer

सुतार

sutār

carpenter

सोनार

sonār

goldsmith

शिंपी

śīmpī

tailor

धोबी

dhobhī

washerman

न्हावी

nhāvī

barber

वैद्य

vaidya

doctor

वकील

vakīl

lawyer

वाणी

vaṇī

grocer

Work

काम

kām

मजूर majūr	}	labourer
कामगार kāmgār		
नोकर nokar		servant
मालक mālak		employer
मॅनेजर manager		manager
कारकून kārkūn		clerk
धंदा dhandā		business
उद्योग udyog		industry
कारखाना kārkhānā		factory ; workshop

कचेरी	}	office
kacherī		
कार्यालय	}	
karyālay		
वेतन	}	salary
vetan		
पगार	}	
pagār		
मजुरी		wages
majurī		
विमा		insurance
vimā		
महागाई भत्ता		dearness allowances
mahāgāī bhattā		

Education

शिक्षण

śikshaṇ

शाला	}	school
śālā		
विद्यालय	}	college
vidyālay		
कॉलेज		college
college		
विद्यार्थी		student
vidyārthī		
वर्ग		class
varga		
शिक्षक		teacher
śikshak		
प्राध्यापक ; प्रोफेसर		professor
prādhyaapak ; professor		
विश्वविद्यापीठ		university
viśvavidyāpīṭh		
परीक्षा		examination
parīkshā		
सुटी		holiday, vacation
sutī		

THIRD PART

FORMATION OF SENTENCES

Some Colloquial Expressions

कृपा करून,
krpā karūn,

Please,

पाणी आण.
paṇī aṇ.

Bring water.

हे काम कर.
he kām kar

Do this work.

हे कपडे धू.
he kapḍe dhū.

Wash these clothes.

ही भांडी ठेव.
hī bhaṇḍī ṭhev.

Keep these vessels.

येथे ये.
yethe ye.

Come here.

तेथे जा.
tethe jā.

Go there.

दिवा लाव.
divā lāv.

Put on the light.

दिवा मालव.

divā mālav.

Put out the light.

फले खा.

phale khā.

Eat the fruits.

घरी जा.

gharī jā.

Go home.

जरा थांब.

jarā thāmb.

Wait a little (or stop).

किती वाजले?

kitī vājle?

What is the time?

पांच वाजले.

pāch vājle.

It is 5 o'clock.

काय पाहिजे?

kāy pāhije?

What do you want?

कोण पाहिजे?

koṇ pāhije?

Whom do you want?

लवकर उठ.

lavkar uṭh.

Get up early (quickly).

नोकर पाठव.

nokar pāṭhav.

Send the servant.

डबा उघड.

dabā ughad.

Open the can.

पाणी उकळ.

pāṇī ukaḷ.

Boil the water.

दूध तापव.

dūdh tāpav.

Heat the milk.

हा कुत्ता पहा.

hā kutrā pahā.

See this dog.

माझे म्हणणे ऐक.

majhe mhaṇṇe aik. Listen to what I say.

उद्या लवकर ये.

udyā lavkar ye.

Come early tomorrow

उशीर करू नको.

uśīr karu nako.

Do not be late.

चार वाजता ये.

chār vājta ye.

Come at 4 O'clock.

ही खोली झाड.

hī kholī jhāḍ.

Sweep this room.

भाजी विकत आण.

bhājī vikat āṇ.

Buy and bring some
vegetables

मी घरी राहीन.

mī gharī rāhīn. I shall stay at home.

चित्र सुंदर आहे.

chitra sundar āhe. The picture is beautiful.

गाडीत सामान ठेव.

gādīt sāmān ṭhev. Keep the luggage in the car.

आंत जाऊ नको

āt jāū nako. Do not go in.

खाली बसू नको.

khālī basu nako. Do not sit down.

वर पाहू नको.

var pāhū nako. Do not look up.

तुला काय पाहिजे?

tulā kāy pāhije? What do you want?

तुम्ही कुठे जाता?

tumhi kuṭhe jātā? Where are you going?

तुम्ही केव्हां जाल?

tumhi kevhā jāl? When will you go?

कुणाला शोधत आहात?

kuṇālā śodhat Whom are you looking
āhāt? for?

कुणासाठी थांबला आहात ?

kunāsāṭhī thām- You are waiting for
blā āhāt? whom?

किती आंबे देऊ ?

kitī āmbe deū? How many mangoes
shall I give?

घराचे भाडे किती ?

gharāche bhāḍe kitī?
What is the rent of the house?

स्टेशन कुठे आहे ?

steśan kuṭhe āhe?
Where is the station?

सिनेमाला जाऊ या.

sinemālā jāū yā.
Let us go to a cinema.

काल तू का आला नाहीस ?

kāl tū kā ālā nāhīs?
Why didn't you come yesterday?

मला एक खोली पाहिजे.

malā ek kholī pāhije.
I want a room.

आम्हाला दोन खोल्या पाहिजेत.

āmhālā don kholyā pahijet.

We want two rooms.

आम्हाला एक नोकर पाहिजे,

āmhālā ek nokar pahije,

We want a servant,

भांडी घासायला

bhaṇḍī ghasaylā,

to clean the vessels,

कपडे धुवायला.

kapḍe dhuvāylā.

to wash clothes.

House

घर (ghar)

माझे घर जवळ आहे.

mājhe ghar javaḷ āhe.

My house is near

घरांत पांच खोल्या आहेत.

gharāt pāch kholyā āhet.

There are five rooms in the house.

प्रत्येक खोलीला दोन दरवाजे आहेत.

pratyek kholilā don darvāje āhet,

Each room has two doors,

आणि एक किंवा दोन खिडक्या आहेत.

aṇi ek kimvā don khidḱyā āhet.

and has one or two windows.

स्वयंपाकघरांत एक विजेची आणि एक गॅसची

शेगडी आहे.

svayampākgharāt ek vijechī aṇi ek gāschī

śegdī āhe.

There is one electric and one gas stove
in the kitchen.

माझी आई जेवण करते.

mājhī āi jevaṇ karte.

My mother does the cooking.

माझी ताई जेवण वाढते.

mājhī tāī jevaṇ vāḍhte.

My sister serves the meal.

आमचा नोकर भांडी घासतो,

āmchā nokar bhāṇḍī ghāsto,

Our servant cleans the utensils,

आणी कपडे धुतो.

āṇi kapḍe dhuto.

and washes the clothes.

मला दोन भाऊ आणि एक बहीण आहे.

malā don bhāū āṇi ek bahīṇ āhe.

I have two brothers and one sister.

माझा धाकटा भाऊ शाळेत जातो.

mājhā dhākṭā bhāū śāḷet jāto.

My younger brother goes to school.

माझा मोठा भाऊ आणि मोठी नहीण कॉलेजात
जातात.

mājhā moṭhā bhāū āṇi moṭhī bahīṇ

kolejāt jātāt.

My elder brother and elder sister go to
college.

Marketing

बाजार हाट

bājārhaṭ

ग्राहक :—ह्या आंब्यांचा भाव काय?

hya āmbyāñchā bhāv kāy?

What is the price of these mangoes?

विक्रेता :—तीन रुपये डझन, साहेब.

tīn rupaye ḍazan, sāheb.

Three rupees a dozen, sir.

ग्रा :—दोन रुपये भावाने देणार का?

don rupaye bhāvāne deṇār kā?

Will you give at the rate of two
rupees?

वि :—नाही साहेब, भाव एकच.

nāhī sāheb, bhāv ekach.

No sir, the rate is fixed.

ग्रा :—बर तर, अर्धा डझन दे पाहू.

bar tar, ardhā ḍazan de pāhū.

All right, let me have half a dozen.

वि :—हे घ्या, साहेब.

he ghyā, sāheb.

Here, take them, sir.

ग्रा :—हा घे रुपया.

hā ghe rupayā.

Here, take this rupee.

* * * * *

AT THE GROCER'S

ग्राहक :—मला कांही जिन्नस हवे आहेत.

malā kāhī jinnas have āhet.

I want some articles (groceries).

वाणी :—कोणते जिन्नस हवेत?

koṇte jinnas havet?

What things do you want?

ग्रा :—दोन किलो साखर; अर्धा लीटर वाटाणे,

don kilo sākhar, ardhā litar vāṭāṇe,

Two kilos sugar, $\frac{1}{2}$ litre peas, $\frac{1}{4}$ kilo

पाव किलो मीठ आणि एक लीटर
खोबरेल.

pāv kilo miṭh āṇi ek litar khobrel.

salt and one litre cocoanut oil.

वा :—(थोड्या वेळाने) हे घ्या जिन्नस.

(thoḍyā. veḷāne) he ghyā jinnas.

(After some time) Here, take these
things.

म्रा :—किती पैसे द्यायचे ?

kitī paise dyāyche?

How much have I to pay ?

वा :—आठ रुपये साठ पैसे.

āṭh rupaye sāṭh paise.

Eight rupees and sixty paise.

म्रा :—ही घ्या दहा रुपयाची नोट.

hī ghyā dahā rupayāchī not.

Here is a ten-rupee note.

वा :—ही घ्या बाकी, एक रुपया चाळीस पैसे.

hī ghyā bākī, ek rupayā chālīs
paise.

Here is the change, one rupee forty
paise.

At the Dispensary

दवाखान्यांत

davākhānyāt

दवाखान्यांत अनेक रोगी आहेत.

davākhānyāt anek rogī āhet.

There are many patients in the dispensary.

ह्या रोग्याला ताप आला आहे.

hyā rogyālā tāp ālā āhe.

This patient has fever.

त्या रोग्याला सर्दी व खोकला झाला आहे.

tyā rogyālā sardī va khoklā jhālā āhe.

That patient has cold and cough.

त्याचा घसा दुखत आहे.

tyāchā ghasā dukhat āhe.

He has pain in the throat.

डॉक्टर रोग्याला तपासतात.

doctar rogyālā tapāstāt.

The doctor examines the patient.

ते त्याची पाठ आणि छाती तपासतात,

te tyāchī pāṭh āṇi chhātī tapāstāt,

He examines his back and chest

त्याची जीभ पाहतात,
 tyāchī jībh pāhatāt,
 sees his tongue,

आणि त्याला औषध लिहून देतात.
 āṇi tyālā aushadh lihūn detāt.
 and prescribes him a medicine.

इतर रोग्यांमधे,
 itar rogyāṇmadhe,
 Among the other patients,

एकाचे डोके दुखत आहे,
 ekāche doke dukhat āhe,
 one is having headache,

दुसऱ्याचा कान दुखत आहे.
 dusryāchā kān dukhat āhe.
 another has ear-ache.

कुणाचा पाय मोडला आहे,
 kuṇāchā pāy modlā āhe,
 Someone has his leg fractured,

तर कुणाचा हात सुजला आहे.
 tar kuṇāchā hāt sujalā āhe.
 someone else has a swollen hand.

ह्या मुलाची बोटे भाजली आहेत.

hyā mulāchī bote bhājli āhet.

This boy has his fingers burnt.

डॉक्टर एकामागून एक,

doktar ekāmāgun ek,

The doctor, one by one,

सर्वांना तपासतील व उपचार करतील.

sarvānā tapāstīl va upachār kartīl.

will examine and treat all.

Train-Journey

आगगाडीचा प्रवास

āggādīchā pravās
AT THE TICKET-OFFICE

प्रवासी :—१२ तारखेचे मुंबई-मद्रास रिझर्वेशन
पाहिजे.

12 tārkhēche mumbai-madrās
rizerveśan pāhije.

Traveller :—I want reservation for
Bombay-Madras for the 12th.

क्लार्क :—कोणत्या गाडीचे ? कोणत्या वर्गाचे ?
koṇtyā gādīche ? koṇtyā vargāche ?

Clerk :—Of what train ? Of which class ?

प्रवासी :—मद्रास मेलचे थर्ड क्लास थ्री टिअर
madrās melche thard clās thrī tiar
Of Madras mail, in the third class
three-tier

स्लीपरकोचमध्ये.
slīparkochmadhe.
sleeper-coach.

क्लार्क :—मिळू शकतील. किती पाहिजेत?

miḷū śaktīl. .kitī pāhijet?

They are available. How many
do you want?

प्रवासी :—एकच. हे पैसे.

ekach. he paise.

Only one. Here is the fare.

क्लार्क :—हे तिकीट, ही बाकी.

he tikīt, hī bākī.

Here is the ticket, here is the change.

*

*

*

ON THE RAILWAY PLATFORM

उतारू १ :—अहो, गाडी केव्हां येईल?

aho, gādī kevhā yeīl?

Sir, when will the train arrive?

उतारू २ :—सुमारे दहा मिनिटानी.

sumāre dahā mintānī.

After about ten minutes.

उतारू १ :—किती वेळ थांबेल, ठाऊक आहे का?

kitī vel thāmbel, thāūk āhe kā?

How long will it stay? Do you
know?

उतारू २:—फक्त पांच मिनटे थांबेल इथे.

fakta pāch minte thāmbel ithe.

Will stop here for 5 minutes only.

उतारू १:—धन्यवाद.

dhanyavād.

Thanks.

* * * *

AT THE DESTINATION

उतारू १:—ए कूली! इकडे ये.

e kulī! ikḍe ye.

Coolie! come here.

हे सामान. बोल काय घेशील ?

he sāmān. bol kāy gheśīl?

Here is the luggage. What will be
your charge

कूली:—दोन रुपये द्या, साहेब.

don rupaye dyā, sāheb.

Give 2 rupees, sir.

उतारू:—छे, छे; दोन रुपये फार झाले.

chhe, chhe; don rupaye phār jhāle

No, two rupees is too much.

एक रुपया देईन.

ek rupayā deīn.

I will give 1 rupee only.

ह्यापेक्षा जास्त नाही
hyāpekṣā jāsta nāhī.
Not more than this.

* * * *

AT A LODGE

लॉजमधे
lājmadhe

प्रवासी :—येथे राहण्याची सोय आहे का?
yethe rāhaṇyāchi soy āhe kā?
Is there lodging facility here?

मॅनेजर :—हो आहे की; किती जण आहांत?
ho āhe kī; kitī jaṇ āhāt?
Oh yes; how many are you?

प्रवासी :—केवळ मी आणि माझी पत्नी.
keval mī āṇi mājhi patnī.
Me and my wife only.

मॅनेजर :—तर तुम्ही १२ नंबरची खोली घ्या.
tar tumhī 12 nambarchi kholī ghyā.
Then you take the room No. 12.

प्रवासी :—खोली कशी आहे?
kholī kaśī āhe?
How is the room?

मॅनेजर :—तेथे दोन पलंग आहेत,
 tethe don palang āhet,
 There are two beds,
 जोडून स्नानगृह आहे,
 jodūn snāngr̥ha āhe,
 with attached bathroom,
 आणि हवेशीर आहे.
 āṇi haveśīr āhe.
 and is airy.

प्रवासी :—काय पडेल?
 kāy paḍel?
 What is the rate?

मॅनेजर :—माणशी सहा रुपये दिवसाला.
 māṇśī sahā rupaye divsālā.
 Six rupees per head per day.

प्रवासी :—ठीक आहे.
 ṭhik āhe.
 All right.

मॅनेजर :—अरे, ह्यांचे सामान नं. १२ त
 घेऊन जा.
 are, hyānche sāmān numbar bārāṭ
 ghevūn jā.
 Take their luggage to No. 12.

FOURTH PART**Grammar****व्याकरण****INTERROGATIVES**

कोण		कसा (m.)	}	how
koṇ	who	kaśā		
कुठे		कशी (f.)		
kuṭhe	where	kaśī		
कशाला		कसे (n.)	}	
kaśālā	why	kase		
केव्हां		कुणाचा (m.)	}	whose
kevhām	when	kunāchā		
		कुणाची (f.)		
		kunāchī		
किती		कुणाचे (n.)	}	
kitī	how many or how much	kunāche		
कां		कोणता (m.)	}	which
kā	why	kontā		
कुणाला		कोणती (f.)		
kunālā	whom; for whom	kontī		
काय		कोणते (n.)	}	
kāy	what	konte		
कोणी				
koṇī	by whom, who			

Case-Endings

विभक्ति-प्रत्यय

Case विभक्ति	Meaning	Case-Endings	
		singular एकवचनी	प्रत्यय plural अनेकवचनी
1. Nominative	प्रथमा	—	—
2. Accusative	द्वितीया to	सा, ला	ना
3. Instrumental	तृतीया by, with	ने (by) शी (with)	नी (by) शी (with)
4. Dative	चतुर्थी for	स, ला	ना
5. Ablative	पंचमी from. than	ऊन, हून, पासून	ऊन, हून, पासून
6. Possessive	षष्ठी of	चा, ची, चे	चे, च्या, ची
7. Locative	सप्तमी in, त, ई	त, ई	त, ई
8. Vocative	संबोधन	—	नो

Before taking the case-endings the nouns undergo a change in their last vowel, as shown below in the table.

Nouns ending in	अ	आ	इ, ई	उ, ऊ	ए
Masculine	आ (men)	आ	ई	ऊ	—
	(others)	या			
Feminine	ई sing	ए	ई	ऊ	—
	plural	आ			
Neuter	आ		ई	आ	या

Declension of Pronouns

I Person			II Person		III Person	
Case	Singular एकवचन	Plural अनेकवचन	Singular एकवचन	Plural अनेकवचन	Singular एकवचन	Plural अनेकवचन
Nomi- native . I	मी I	आम्ही we	तू you	तुम्ही you	तो he ती she ते it	ते m. } they त्या f. } ती n. }
Accusa- tive	मला (to) me	आम्हाला to us	तुला to you	तुम्हाला to you	त्याला to him तिला to her	त्यांना to them
Instru- mental	मी by me	आम्ही by us	तू by you	तुम्ही by you	त्याने by him तिने by her त्याने by that	त्यांनी by them

Dative	मला, माझ्यासाठी for me	आम्हाला आमच्यासाठी for us	तुला तुझ्यासाठी for you	तुम्हाला तुमच्यासाठी for you	त्याला for him तिला for her त्याला for it	त्यांना त्यांच्यासाठी for them
	माझ्याहून than me माझ्यापासून from me	आमच्याहून than us आमच्या- पासून from us	तुझ्याहून than you तुझ्यापासून from you	तुमच्याहून than you तुमच्यापासून from you	त्याच्याहून than him (it) तिच्याहून than her त्याच्यापासून from him (it) तिच्यापासून from her	त्यांच्याहून than them त्यांच्यापासून from them
Possessive	माझा (m.) माझी (f.) माझे (n.) of me, my, mine	आमचा (m.) आमची (f.) आमचे (n.) our	तुझा (m.) तुझी (f.) तुझे (n.) your	तुमचा of you तुमची your तुमचे your	त्याचा of him (it) त्याची his त्याचे her, its	त्यांचा त्यांची त्यांची their, of them

Declension of Pronouns

Case विभक्ति	I Person		II Person		III Person	
	Singular एकवचन	Plural अनेकवचन	Singular एकवचन	Plural अनेकवचन	Singular एकवचन	Plural अनेकवचन
Locative	माझ्यांत in me माझ्यावर on me	आमच्यांत in us आमच्यावर on us	तुझ्यांत in you तुझ्यावर on you	तुमच्यांत in you तुमच्यावर on you	त्याच्यांत in him (it) तिच्यांत in her त्याच्यावर on him तिच्यावर on her	त्यांच्यात on them त्यांच्यावर on them

DECLENSION OF A NOUN

For the noun शाळा (school). Before adding singular case-endings it becomes शाळे and before adding plural case-endings it becomes शाळां, thus :—

	Singular	Plural
1. प्रथमा	शाळा	शाळा
2. द्वितीया	शाळेला, शाळेस	शाळांना
3. तृतीया	शाळेने	शाळांनी
4. चतुर्थी	शाळेला, शाळेस	शाळांना
5. पंचमी	शाळेतून, शाळेपासून	शाळातून-पासून
6. षष्ठी	शाळेचा-ची-चे	शाळांचा-ची-चे
7. सप्तमी	शाळेत	शाळांत

* The word नदी does not change before singular case-endings but changes to नद्यां before plural case-endings.

Gender

लिंग

There are three genders in Marathi—masculine, feminine and neuter.

All the words which denote males are masculine and those which denote females are feminine.

Among other words (which denote inanimate objects) those which come from Sanskrit have their gender as in Sanskrit. Exceptions :—

मित्र (m.), जन्म (m.), वस्तु (f.) स्वप्न (n.)

Of other Marathi words :—

- (1) words ending in ए are neuter ;
- (2) words ending in इ or ई are feminine;
- (3) for words ending in अ, आ, उ or ऊ there is no fixed rule to determine their gender.

Example :—

door=दर neuter, as in Sanskrit.

sun =सूर्य masc., as in Sanskrit.

banana=केळे—ends in ए,

therefore neuter.

gardener=गाडी—male,

therefore masculine.

key=चावी—ends in ई,

therefore feminine.

घर ends in अ, but is derived from Sanskrit (गृह), therefore neuter as in Sanskrit.

Number

वचन

एकवचन	Singular
अनेकवचन	Plural

FORMATION OF THE PLURAL

Here are some rules.

(1) Masculine nouns which end in आ have their plural ending in ए.

e.g.	राजा (s)	राजे (pl.)
	घोडा (s)	घोडे (pl.)

Other masculine nouns have the same form in the singular and the plural.

(2) Feminine nouns ending in ई have their plural ending in या.

e.g.	नदी (s)	नद्या (pl.)
	काठी (s.)	काठ्या (pl.)

(3) Feminine nouns ending अ have their plural ending in आ or ई.

e g.	भित (s.)	भिती (pl.)	wall
	कांच (s.)	कांचा (pl.)	piece of glass
	चूक (s.)	चुका (pl.)	mistake

(4) Other feminine nouns have the same form in the singular and the plural.

(5) Neuter nouns ending in अ or ऊ have their plural ending in ए, and those ending in इ have their plural ending in ई.

e.g.	शेत (s.)	शेतें (pl.)	farms
	गुरू (s.)	गुरें (pl.)	animals
	केळें (s.)	केळीं (pl.)	bananas

USE OF THE POSSESSIVE

(1) when the noun is in singular :—

मित्र (m)

friend

माझा	मित्र	my friend
तुझा	मित्र	your (s.) friend
त्याचा	मित्र	his friend
तिचा	मित्र	her friend
आमचा	मित्र	our friend
तुमचा	मित्र	your (pl.) friend
त्यांचा	मित्र	their friend
रामचा	मित्र	Rama's friend

छत्री (f.)	umbrella	पुस्तक (n.)	book
माझी	छत्री	माझे पुस्तक	my book
तुझी	छत्री	तुझे पुस्तक	your (s.) book
	umbrella		
त्याची	छत्री	त्याचे पुस्तक	his book
तिची	छत्री	तिचे पुस्तक	her book
आमची	छत्री	आमचे पुस्तक	our book

तुमची छत्री your (pl.) umbrella तुमचे पुस्तक your (pl.) book

त्यांची छत्री their umbrella त्यांचे पुस्तक their book

रामची छत्री Rama's umbrella रामचे पुस्तक Rama's book

Add Possessives to—

काम (n.) - work ; दिवा (m.) - lamp, light ;
माळी (m.) gardener.

जय (m.) - victory ; पेटी (f.) - box, trunk ;
शाळा (f.) school.

तलवार (f.) - sword ; शेत (n.) - farm ;
औषध (n.) - medicine.

(2) when the noun is in the plural :—
मित्र (pl.) friends

माझे मित्र my friends

तुझे मित्र your (s.) friends

त्याचे मित्र his friends

तिचे मित्र her friends

आमचे मित्र our friends

तुमचे मित्र your (pl.) friends

त्यांचे मित्र their friends

मीनाचे मित्र the friends of Meena

Similarly :—

छत्र्या (pl.) umbrellas पुस्तके books

माझ्या छत्र्या

my umbrellas

माझी पुस्तके

my books

तुझ्या छत्र्या
your (s.) umbrellas

त्याच्या छत्र्या
his umbrellas

तिच्या छत्र्या
her umbrellas

आमच्या छत्र्या
our umbrellas

तुमच्या छत्र्या
your (pl.) umbrellas

त्यांच्या छत्र्या
their umbrellas

मीनाच्या छत्र्या
Meena's umbrellas

तुझी पुस्तके
your (s.) books

त्याची पुस्तके
his books

तिची पुस्तके
her books

आमची पुस्तके
our books

तुमची पुस्तके
your (pl.) books

त्यांची पुस्तके
their books

मीनाची पुस्तके
Meena's books

Add possessives to the plurals of the nouns of the last exercise.

Adjectives

विशेषणें

The adjectives in Marathi can be classified into two groups :—

(1) those whose masculine form ends in आ ; e g. चांगला - good ; पिवळा - yellow etc.

(2) those whose masculine form does not end in आ ; e.g. सुंदर - beautiful, मानवी - human.

The adjectives of the first group agree in gender and number with nouns they qualify.

e.g. चांगला मित्र (m. sing.) चांगले मित्र (pl.)
चांगली छत्री (f. sing.) चांगल्या छत्र्या (pl.)
चांगले पुस्तक (n. sing.) चांगली पुस्तके (pl.)

The adjectives of the second group do not change with gender and number of the nouns they qualify.

e g सुंदर मित्र, सुंदर छत्री, सुंदर पुस्तक etc.

Some adjectives :—

छान	nice	बुटका	short
वाईट	bad	सरळ	straight
सुवासिक	fragrant	मोठा	big, elder
प्रेमळ	loving	वाकडा	crooked, bent

जाड	thick, fat	ताजा	fresh
बारीक	thin	उद्योगी	industrious
उंच	tall	आलशी	lazy

EXERCISE

Some more adjectives :—

गरम - hot	स्वच्छ - clean	पहिला - first
थंड - cold	शुद्ध - pure	लोभी - greedy
लहान - small,	दुष्टार - clever	पातळ - thin
young		(liquid)
लांब - long	प्रामाणिक - honest	गोड - sweet
रुंद - broad	घाणेरडा - dirty	पारदर्शक - trans-
		parent

आनंदी - happy दुःखी - sad

Use these adjectives and nouns from Part II to translate the following expressions into Marathi :—

A good dog; elder brother; a small boy; a clever girl; an honest servant; a sweet song (गाणे); a tall man; dirty clothes (m.); tall trees; cold water; hot milk; crooked road; thick books; fragrant flowers; bad men; great men; pure air; straight roads; clever servants.

Adjectives and Nouns (Contd.)

When a noun is in a case other than the nominative, the adjectives of the first group and the possessive pronouns take the suffix 'या'. Others remain unchanged.

e.g. पुस्तक a book पुस्तकांत in a book

माझे पुस्तक my book माझ्या पुस्तकांत
in my book

चांगले पुस्तक चांगल्या पुस्तकांत
a good book in a good book

माझे मराठीचे पुस्तक my Marathi book

माझ्या मराठीच्या पुस्तकांत in my book of Marathi. But, on that long table = त्या लांब टेबलावर.

Translate the following expressions into Marathi:—

For the good dog, by my elder brother, to that small boy, to those tall men, in dirty clothes, on the tall trees, in cold water, on crooked road, in thick books, to bad men, from bad men, to great men, by great men, in pure air, on a straight road, by a clever servant, by clever servants.

Verbs And Tenses

क्रियापदे आणि काळ

Present Tense

वर्तमान काळ

मी करतो (m.)	}	I do	आम्ही करतो	we do
मी करते (f.)				
तू करतोस (m.)	}	you do	तुम्ही करता	you do
तू करतेस (f.)				
तो करतो (m.)		he does	ते करतात	
ती करते (f.)		she does	त्या करतात	they do
ते करतो (n.)		it does	ती करतात	

Other verbs e.g. जा (go), ये (come), पाठ्य (read) etc. are conjugated as above.

The following are irregular verbs:—

अस् to be

मी आहे (m. & f.)	I am	आम्ही आहोत	(m. & f.) we are		
तू आहेस (m. & f.)	you are	तुम्ही आहात	(m. & f.) you are		
तो } ती } ते }	आहे	he is she is it is	ते } त्या } ती }	आहेत	they are

हो to become

मी होतो (n.)	} I become	आम्ही होतो we become
मी होते (f.)		तुम्ही होता you become
तू होतोस (m.)	} होतेस (f.)	ते, त्या, ती होतात
you become		they become
तो होतो he becomes		
ती होते she becomes		
ते होते it becomes		

Past Tense

भूत काळ

Intransitive Verbs

बस sit

मी बसलो (m.) -	} I sat	आम्ही बसलो we sat
बसले (f.)		
तू बसलास (m.) -	} you sat	तुम्ही बसला you sat
बसलीस (f.)		
तो बसला	he sat	ते बसले
ती बसली	she sat	त्या बसल्या
ते बसले	it sat	ती बसली
		} they sat

Irregular verbs—

जा becomes जे - and takes the endings

कर	„	के	„	„	„
ये	„	आ	„	„	„
रहा	„	राहि	„	„	„
हो	„	झा	„	„	„

Transitive Verbs

In current Marathi for the past tense, only the passive voice is used, the subject being in तृतीया and the verb agreeing in gender and number with the object.

e.g.

ठेव keep

त्याने (m. & n.) - तिने (f.) आंबा (m.) ठेवला.

He, it, she kept the mango.

त्याने - तिने सायकल (f.) ठेवली.

He, it, she kept the bicycle.

त्याने - तिने पुस्तक ठेवले.

He, it, she kept the book.

त्याने - तिने आंबे ठेवले

त्याने - तिने सायकली ठेवल्या

त्याने - तिने पुस्तक ठेवली

PAST TENSE (IRREGULAR VERBS)

आहे to be

मी होतो (m.) - होते (f.) आम्ही होतो - We were
I was

तू होतास (m.) - होतीस (f.) तुम्ही होता - You were
You were

तो होता	He was	ते (m.) होते	} They were
ती होती	She was	त्या (f.) होत्या	
ते होते	It was	ती (n.) होती	

हो become

मी झालो (m.) - झाले (f.) आम्ही झालो - We became
I became

तू झालास (m.) - झालीस (f.) तुम्ही झाला You became
(f.) You became

तो झाला	He became	ते झाले	} They became
ती झाली	She became	त्या झाल्या	
ते झाले	It became	ती झाली	

FUTURE TENSE

जा go

मी जाईन I will go आम्ही जाऊ We will go
तू जाशील You will go तुम्ही जाल You will go
तो-ती-ते जाईल He-She-It ते-त्या-ती जातील They
will go will go

verb आहे

मी (तेथे) असेन	I shall be (there)
तू (तेथे) असतील	You will be (there)
तो-ती-ते (तेथे) असेल	He-She-It will be (there)
आम्ही (तेथे) असू	We will be (there)
तुम्ही (तेथे) असाल	You will be (there)
ते-त्या-ती (तेथे) असतील	They will be (there)

CONTINUOUS & PERFECT TENSES

USE OF VERBAL DERIVATIVES

(1) Present participles of verbs are obtained by adding त to the धातु

e.g. जा-जात, कर-करत, धाव-धावत etc.

The present participle is used to form continuous tenses.

e.g. मी धावत आहे	I am running
तो धावत होता	He was running
ते काम करत असतील	They will be (doing) work

By adding the verb अस् in the present, past or future tense to a sentence in the simple past are obtained present perfect, past perfect and future perfect respectively.

(1) Simple past + अस् (present tense) = present perfect.

(2) Simple past + अस् (past tense) = past perfect

e.g. तो मुंबईला गेला (m.) आहे.

He has gone to Bombay.

ती मला दिल्लीला भेटली (f) होती.

She had met me in Delhi.

मी ते गाणे (n.) ऐकले (n.) आहे.

I have heard that song.

(3) By adding suffix ऊन to the verb (धातु) —

e.g. कर-करून, दे-देऊन, पी-पिऊन, ठेव-ठेवून etc.

We obtain a word which means 'after doing the action denoted by the verb'. Thus —

देऊन - after giving ठेवून after keeping
करून - after doing etc.

मी काम करून आलो - I came after doing work.

(4) Adding - यला to the verb (धातु)

कर - करायला	to do, for doing
काम करायला ये.	Come to (do) work.
त्याला गायला सांग.	Ask him to sing.
झोपायला जा.	Go to bed.

= (5) Adding possessive case endings to the verb (धातु)

कर - करायचा, करायची etc. meaning
'doing' or to do

त्याला काम करायची (f.) आवड (f.) आहे.

He likes doing work.

तो गोड गोड बोलायचा.

He used to talk sweetly

(6) verb (धातु) + ने e.g. वाच+णे=वाचणे -
to read or reading

फार बोलणे चांगले नाही 'To talk too much
is not good.

त्याने कपडे धुणे थांबवले He stopped
washing clothes.

(7) verb + तांना e.g. हंस=हंसतांना -
while laughing

तो बालतांना अडखळतो. He stammers
while talking.

ती धावतांना पडली. She fell down
while running.

Sentences

AFFIRMATIVE & NEGATIVE

Present तो जातो
tense He goes

तो धावतो
He runs.

तो जात नाही He does
not go.

तो धावत नाही He does
not run.

Past tense	तो गेला He went.	तो गेला नाही He did not go.
	तो धावला He ran.	तो धावला नाही He did not run.
Future tense	तो येईल He will come.	तो येणार नाही He will not come.
	तो करेल He will do.	तो करणार नाही He will not do.
Imperative (sing.)	तू जा. (You) go.	तू जाऊ नकोस Do not go.
Imperative (plural)	तुम्ही जा. You go.	तुम्ही जाऊ नका Do not go..
	तू वाच You read.	तू वाचू नकोस Do not read.
	तुम्ही वाचा you read.	तुम्ही वाचू नका Do not read.
	तू लिहावे You should write.	तू लिहू नयेस You should not write.
	तुम्ही लिहावे You should write.	तुम्ही लिहू नये You should not write.

For showing respect to a person आपण is used instead of तुम्ही, but the same verb form is used.

THE USE OF SUFFIX वाला

- (1) To denote ownership or possession.
घरवाला House-owner.

गाडीवाला Car-owner or driver

पैसेवाला a rich man

(2) To denote 'seller' of some merchandise.

दूधवाला Milkman

फेरीवाला Hauker

फळवाला Fruit vendor

TRANSLATING 'MUST' AND 'SHOULD'

1. कर + वे = करावे should do

सांग + वे = सांगावे should tell

धांव + वे = धांवावे should run

मी काय करावे, कुठे जावे ?

What should I do, where should I go ?

जीव वांचवायचा असेल तर त्याने पळावे.

If he wishes to save his life he should run away.

2. Base for the past + लेच पाहिजे.

for verb जा the base for past is गे.

जा - गे + लेच पाहिजे = गेलेच पाहिजे must go

कर - केलेच पाहिजे must do.

धांब - धांबलेच पाहिजे must wait.

मिळ - मिळालेच पाहिजे must get.

मला गेलेच पाहिजे. I must go.

त्यांना धांबलेच पाहिजे. They must wait.

आम्हाला मिळालेच पाहिजे. We must get.

Use of आपण

The pronoun आपण has two meanings.
It may mean (1) We (including the speaker)
(2) You (used for special respect)

Its cases are —

आपण (प्र.), आपल्याला (द्वि.), आपल्याने (तृ.), आपल्यासाठी (च.) आपणाहून, आपल्याहून, आपल्यापासून (पं.), आपल्यांत (स.), आपल्यावर (स.), आपला-ली-ले (ष. sing.), आपले-ल्या-ली (ष. plural).

आपण कुठे जातां ? Where are you going ?

आपण घरी जाऊ या. Let us go home.

आपल्याला कुठे जायचे आहे ?

Where do you wish to go ?

Where do we have to go ?

आपल्याने चालवत नाही.

We (I) cannot walk any more.

आपला कुत्ता छान आहे.

Your dog is nice.

Our dog is nice.

आपल्या छत्या कुठे आहेत ?

Where are our umbrellas ?

PART FIVE

Exercises

EXERCISE I

Rule 1. In the active voice when the object of a verb is animate it is usually in the accusative case and when inanimate it is in the nominative case.

Translate into Marathi —

I go We eat. He speaks. She runs.
Boys (मुलगे) laugh. Girls (मुली) sing. See
the moon. Bring water. Bring your dog.
Hold my hand. Come here. Go there.
I read a book. We hear a sound. He
washes his hands. She gives him a mango.
He beats her. He sends a servant.

What do you see? What do you want?
What is this? What does he want?

EXERCISE 2

Eat this mango. Drink this milk. Read
that book. You sing well (चंगले). They (m.)
tell me. They (f.) give me books.
They (m.) go to Bombay. They (f.) bring fruit.
Rama shows me a picture. My friends are
here. This is my friend Suresh. Where is
Sita? Where is your house? Where is the
nearest station?

EXERCISE 1

(Answers)

मी जातो. (जाते i.) आम्ही खातो. तो बोलतो. ती धांवते. मुलगे हंसतात. मुली गातात. तो चंद्र पहा. पाणी आण. तुम्हा कुत्रा आण. माझा हात धर. इकडे ये. तिकडे जा. मी पुस्तक वाचतो. आम्ही आवाज ऐकतो. तो हात धुतो. ती त्याला आंबा देते. तो तिला मारतो. तो एका नोकराला पाठवतो. तूं काय पाहतोस ? (पाहतेस) ? तुला काय पाहिजे ? हे काय आहे ? त्याला काय पाहिजे ?

EXERCISE 3

Rule 2. In order to form the past tense the intransitive verbs are used in the active voice and the transitive verbs in the passive voice.

I went to Bombay. We came to Madras. He spoke the truth. She stayed in this house. What did you do ? They (m.) ran fast. He killed a tiger. We opened the door. He caught the thief. They looked down. They gave back the money.

EXERCISE 2

(Answers)

हा आंबा खा. हे दूध पी. हे पुस्तक वाच. तू चांगले गातोस (गातेस f.). ते मला सांगतात. त्या मला पुस्तके देतात. ते मुंबईला जातात. त्या

फळें आणतात. रामा मला चित्र दाखवतो. माझे मित्र येथे आहेत. हा माझा मित्र सुरेश. सीता कुठे आहे! तूझे घर कुठे आहे! जवळचे स्टेशन कुठे आहे?

EXERCISE 4

I discussed with Kamal. Do not talk with him. He cuts a mango. I cut a mango with a knife. He came with me to my house. We discussed politics for an hour. He killed the enemy with his sword. Come with me. Go with him to the market. She killed a tiger with her rifle. He killed a fly. I heard the story with my own ears. We came by plane. He went by his car. He went 30 miles on bicycle.

EXERCISE 3

(Answers)

मी मुंबईला गेलो. आम्ही मद्रासला आलो. तो खरे बोलला. ती ह्या घरांत राहिली. तू (तुम्ही) काय केलेस? ते जोराने धावले. त्याने वाघ मारला. आम्ही दरवाजा उघडला. त्याने चोर पकडला. त्यानी खाली पाहिले. त्यानी पैसे परत केले.

EXERCISE 5

This is my book. In my book there are nice stories. All gathered at his house. His bicycle does not have brakes. His bicycle is new. Our car is old. We went for a picnic in

our car. Our house has many windows. Their house is small. The back side of their house is in front of our house. Where is my pencil? What is his telephone number? These are my books. What is your address?

EXERCISE 4

(Answers)

मी कमलबरोबर चर्चा केली. त्याच्याबरोबर बोलू नको. तो आंबा कापतो. मी सुरीने आंबा कापतो. तो माझ्याबरोबर माझ्या घरी आला. आम्ही एक तास राजकारणावर चर्चा केली. त्याने तलवारीने शत्रूला ठार केले (मारले). माझ्याबरोबर चल. त्याच्याबरोबर बाजारात जा. तिने बंदुकीने वाघ मारला. त्याने माशी मारली. मी ही गोष्ट माझ्या कानांनी ऐकली. आम्ही विमानाने आलो. तो त्याच्या मोटारीने गेला. तो सायकलने ३० मैल गेला..

EXERCISE 6

He is in his room. We climbed up that tree. We hid behind a wall. He bought three horses. These rivers are in India. You have made many mistakes. The prison walls are high. Eat as many bananas as you wish. He has two bicycles. Rama is taller than I. But I am more intelligent than him. Your umbrella is heavier than my umbrella. Suresh is older than Ajay. Delhi is very far from Madras. Our school is near our house.

EXERCISE 5

(Answers)

हे पुस्तक माझे आहे. माझ्या पुस्तकांत छान गोष्टी आहेत. सर्व जण त्याच्या घरी जमले. त्याच्या सायकलला ब्रेक नाहीत. त्याची सायकल नवी आहे. आमची मोटार जुनी आहे. आमच्या मोटारीतून आम्ही पिकनिकला (वनभोजनाला) गेलो. आमच्या घराला अनेक खिडक्या आहेत. त्यांचे घर लहान आहे. त्यांच्या घराची मागची बाजू आमच्या घरासमोर येते. माझी पेन्सिल कुठे आहे? त्याचा टेलिफोन नंबर काय आहे? ही माझी पुस्तके आहेत. तुझा पत्ता काय आहे?

EXERCISE 7

Note :—When a verb is used as a noun it takes the case-endings to express the meanings denoted by the cases. Nominative case-ending for a verb is—णे e.g. for doing=कर+यला=करायला; of doing=कर+यचा=करायचा.

To err is human. Help me to clean the house. We began to sing. His reading has improved. Tell him to run faster. Show us how to climb a mountain. What do you wish to read? I have come to return your book. He has gone to the market to bring some fruit. Stop crying. I wish to learn German. I wish to read. He likes to play.

EXERCISE 6

(Answers)

तो त्याच्या खोलीत आहे. आम्ही त्या झाडावर चढलो. आम्ही एका भिंतीमागे लपलो. त्याने तीन घोडे विकत घेतले. ह्या नद्या भारतात आहेत. तुम्ही अनेक चुका केल्या आहेत. तुरुंगाच्या भिंती उंच आहेत. तुला जितकी केली खायची असतील तितकी खा. त्याच्याजवळ दोन सायकली आहेत. रामा माझ्याहून उंच आहे. परंतु मी त्याच्यापेक्षा बुद्धिमान आहे. तुझी छत्री माझ्या छत्रीहून जड आहे. सुरेश अजयहून मोठा आहे. दिल्ली मद्रासहून फार दूर आहे. आमची शाळा आमच्या घरापासून जवळ आहे.

EXERCISE 8

What are you doing? I am reading a novel. Where are they going? They are going for a walk. He was climbing a tree. We were looking through a window. When I saw him he was fishing. I went to see my brother. I have come to see my brother. My bicycle has a puncture in the front wheel.

EXERCISE 7

(Answers)

चूक करणे हा मनुष्य स्वभाव आहे. मला घर साफ करावाला मदत कर (करा). आम्ही गाऊ लागलो. त्याचे वाचणे (वाचन) सुधारले आहे. त्याला अधिक

जोराने (जलद) धांवायला सांग (सांगा). पर्वत कसा चढायचा ते आम्हाला दाखवा. तुला काय वाचायची इच्छा आहे? मी तुझे पुस्तक पंरत करायला आलो आहे. तो काही फळे आणायला (आणण्यासाठी) बाजारात गेला आहे. रडणे थांबव. मला जर्मनभाषा शिकायची आहे. मला गायची इच्छा आहे. त्याला खेळायला आवडते.

EXERCISE 9

Note :—कर + उन = करून after doing, having done. Such verb-forms are used when one action follows another.

e.g. Hearing the noise he ran to the window.

आवाज ऐकून तो खिडकीकडे धावला.

He did his work and went home.

स्वतःचे काम करून तो घरी गेला.

Translate :—

Jumping over the wall the thief ran away. Close the door and come here. He played cricket, then went home. Open the door and see who is there. Climbing up a tree he looked towards the east. After doing our studies let us go to a cinema.

EXERCISE 8

(Answers)

तू (तुम्ही) काय करत आहेस (आहांत)? मी एक कादंबरी वाचत आहे. ते कुठे जात आहेत? ते

फिरायला जात आहेत. तो झाडावर चढत होता. आम्ही खिडकीतून बघत होतो. जेव्हा मी त्याला पाहिले तेव्हां तो मासे मारत होता. मी माझ्या भावाला (पहायला) भेटायला गेलो. मी माझ्या भावाला भेटायला आलो आहे. माझ्या सायकलच्या पुढच्या चाकात पंक्चर आहे.

EXERCISE 10

जर - तर = if - then ; although जरी - तरी

therefore = म्हणून ; means = म्हणजे

आपण = we (including the speaker).

If you come at 4 o'clock we shall go for a walk. If he gives me his book I shall return it next day. Though she has become old she works hard. My mother was in Bombay, therefore we went there. Because you are my friend you are dear to me. He should go by this road. What should I do?

EXERCISE 9

(Answers)

भिंतीवरून उडी मारून चोर पळून गेला. दरवाजा बंद करून येथे ये. क्रिकेट खेळून तो घरी गेला. दरवाजा उघडून तेथे (बाहेर) कोण आहे पहा. झाडावर चढून त्याने पूर्वेला पाहिले. आपला अभ्यास करून सिनेमाला जाऊ या.

EXERCISE 10

(Answers)

जर तू चार वाजता आलास तर आपण फिरायला जाऊ. जर त्याने मला त्याचे पुस्तक दिले तर मी ते दुसऱ्या दिवशी परत करीन. जरी ती म्हातारी झाली आहे तरी ती खूप काम करते. माझी आई मुंबईला होती म्हणून आम्ही तेथे गेलो. तू माझा मित्र आहेस म्हणून (असल्यामुळे) मला प्रिय आहेस. त्याने ह्या रस्त्याने जावे. मी काय करावे ?

PART SIX

LETTER-WRITING

पत्र-लेखन

(A business letter placing an order)

३२, मिशन रोड

पॉण्डिचेरी

१०-३-७२

व्यवस्थापक,

बॉम्बे बुक डेपो,

चर्नी रोड, मुंबई ह्यांस,

स. न. वि. वि.

मला हव्या असलेल्या कांही पुस्तकांची यादी सोबत पाठवीत आहे. आपल्याकडे ती असल्यास शक्य तितक्या लवकर V. P. P. नें पाठवावीत.

तसेच, आपण प्रकाशित केलेल्या पुस्तकांची सूची पाठवल्यास मी आपला आभारी होईन. कळावे,

आपला,

32, Mission Road

. Pondicherry

10-3-72

Manager,

Bombay Book Depot,

Charni Road,

Bombay-4.

Dear Sir,

I am sending herewith a list of books which I would like to have. If you have them

in your stock, please send them, as soon as possible, per V. P. P.

I shall be obliged to you if you also send me the catalogue of the books published by you.

Yours,

(A letter from a boy to his friend)

33, स्टेशन रोड,
बड़ोदा
१०-४-७२

प्रिय मित्र अजित,

शेवटी परीक्षा संपली एकदाची. मला खाली आहे कीं मी चांगल्या प्रकारे उत्तीर्ण होईन. तुझी परीक्षा झाली कां? गेल्या वर्षप्रमाणे, उन्हाळ्याच्या सुटी-करिता मी मुंबईला माझ्या काकांकडे येणार आहे. २५ एप्रिल पूर्वी तेथे पोचून असे वाटते. मला खाली आहे कीं आपले दिवस अगदी मजेत जातील.

तुझ्या आई बाबांना माझा नमस्कार सांग.

तुझा मित्र,
रमण

33, Station Road,
Baroda
10-4-72

Dear friend Ajit,

At last my examination is over and I am sure I have done well. Have you finished

yours? Like last year, I shall be coming to Bombay to spend the summer vacation with my uncle. I hope to reach there by the 25th April. I am sure we will have a jolly good time.

Please give my regards to your father and your mother.

Your friend,
RAMAN

महाराष्ट्र

महाराष्ट्र हे पश्चिम भारतातील एक राज्य आहे. महाराष्ट्राच्या उत्तरेस गुजराथ व मध्यप्रदेश, दक्षिणेस म्हैसूर आणि पूर्वेस आंध्र प्रदेश ही राज्ये आहेत.

सह्याद्रिने महाराष्ट्राचे दोन भाग केले आहेत. कोंकणची किनारपट्टी आणि पूर्वेकडे देश, विदर्भ व मराठवाडा.

कोंकणात मुख्यतः भाताची लागवड होते आणि इतर भागांत ज्वारी, ऊंस, गहू पिकतो. गोदावरी, कृष्णा, भीमा, तापी ह्या नद्या महाराष्ट्रातून वाहतात. महाराष्ट्रांत मुंबई, पुणे, नागपूर, सांगली, कोल्हापूर इत्यादि शहरे आहेत. महाराष्ट्रातील विद्यापीठात भारताच्या इतर राज्यातून आणि परदेशातूनहि विद्यार्थी शिकायला येतात.

ADDITIONAL VOCABULARY

Note.—The genders of nouns are indicated by m, f, n, and the verbs are indicated by v.

able	समर्थ	samarth
able to	समर्थ आहे	samarth āhe
about	सुमारे	sumāre
abroad	परदेशाला	pardeśālā
absolutely	पूर्णपणे	purnāpaṇe
accept	स्वीकार (v.)	svikār
accident	अपघात (m.)	apaghāt
according to	प्रमाणे	pramāṇe
accurate	अचूक	achūk
accustomed to	संवय आहे	saṁvay āhe
-ache	-दुखी	dukhī
a couple of	एक दोन	ek don
across	पलीकडे	palikade
act	काम कर (v.)	kām kar
acting	अभिनय	abhinaya
active	चपळ	chapaḷ
activities	कामकाज (n.)	kāmkāj
actor	अभिनेता, नट	abhinetā, naṭ
actress	अभिनेत्री, नटी	abhinetrī, naṭī
actually	खरोखर, वस्तुतः	kharokhar, vastutaḥ
address	पत्ता (m.), निवास-स्थान (n.)	pattā, nivasa-ssthān
advance	पुढे जा, पुढे कर (v.)	puḍhe ja, puḍhe kar

adventure	साहस (n.)	sāhas
advertise- ment	जाहिरात (f.)	jāhirāt
a few	थोडे	thode
advice	सल्ला (m.)	sallā
	सल्ला दे (v.)	sallā de
affection- ately	प्रेमळपणे	premaḷpaṇe
(is) afraid	भीति वाटते (v.)	bhīti vaṭṭe
afraid	घाबरला (adj.)	ghābarlā
after	नंतर	nantar
afternoon	दुपार (f.)	dupār
again	पुन्हा, पुनः	punhā, punaḥ
against	विरुद्ध	viruddha
age	वय (n.)	vay
ago	पूर्वी	pūrvī
agree	मान्य कर (v.)	mānya kar
agreement	करार (m.)	karār
agriculture	शेती (f.)	śetī
ahead	पुढे	puḍhe
aid	मदत (f.), साहाय्य	madat, sāhāyya
air	हवा (f.)	havā
air force	विमानदल (m.)	vimāndal
air transport	विमान वाहतूक (f.)	vimān vāhtūk
airport	विमानतळ (m.)	vimāntaḷ
alarm	गजर (m.), संकट सूचना (f.)	gajar, saṅkat sūchanā
alarm clock	गजराचे घडयाळ (n.)	gajarāche ghadyāl

alike	सारखे	sārkhe
a little	थोडा (adj.)	thoḍa
alive	जिवंत	jivanta
all	सर्व, सर्व जण	sarva, sarva jaṇ
all right	ठीक (आहे)	ṭhīk (āhe)
almost	जवळ जवळ	javaḷ javaḷ
alone	एकटा (adj.)	ekṭā
already	(अगोदरच) आधीच	(agodarach) ādhīch
alternative	पर्याय (m.) ऐवजी	paryāya,
	दुसरा	aivajī dusara
altogether	एकंदर, सर्व मिळून	ekandar, sarva miḷūn
always	नेहमी, सदा	nehmī, sadā
ambassador	देशाचा वकील	deśachā vakīl
amusement	करमणूक (f.)	karmanūk
and	आणि	āṇi
anger	राग	rāg
be angry	रागाव	rāgāv
animal	प्राणी, पशु (m.)	prāṇī, paśu
ankle	घोटा (m.)	ghoṭā
anniversary	वाढदिवस (m.)	vāḍhdivas
annual	वार्षिक (adj.)	vārshik
another	दुसरा, आपली	dusarā, āṅkhī
answer	उत्तर दे (v.)	uttar de
anxious	उत्सुक, काळजीत	utsuk, kāḷjīt
any	कोणताहि-तीहि-तेहि	koṇṭāhī-tihi- tehi

anybody	कुणीहि	kunīhi
anymore	आणखी	āṅkhī
anywhere	कुठेहि	kuthehi
appeal	अपील	apīl
apple	सफरचंद (n.)	sapharchand
application	अर्ज (m.)	arj
apply	अर्ज कर (v.), लाव (v.)	arj kar, lāv
appoint	नेमणूक कर	nemṇūk kar
approach	जवळ जा	javaḷ jā
approxima- tely	अंदाजे, सुमारे	andāje, sumāre
area	क्षेत्र	khetra
argue	वाद कर, चर्चा कर	vād kar, charcha kar
arm	बाहू (pl. शस्त्रे)	bāhū, (śastre)
army	सैन्य	sainya
around	-भोवती	bhovati
arrange	मांड, रच	māṇḍ, rach
arrive	येऊन पोहोच	yeūn pohoch
art	कला	kalā
article	वस्तु (f.), जिन्नस (m.)	vastu, jinnas
artist	कलावंत, कलाकार, चित्रकार	kalāvant, kalākār, chitrakār
ashamed	शरमला	sharamlā
ask	विचार, सांग	vichār, sāṅg
ask for	माग	māg.

assist	मदत कर	madat kar
astronaut	अंतरालप्रवासी (m.)	antarāl pra-
at	कडे	kaḍe [vāsī
attempt (v.)	प्रयत्न कर (v.)	prayatna kar
	प्रयत्न (m.)	prayatna
attend	उपस्थित रहा	upasthit rahā
attention	१. लक्ष्य (n.)	lakshya
	२. हुशार (army)	huśśār
attractive	आकर्षक (adj.)	ākārshak
author	लेखक	lekhak
automatic	स्वयंचलित	awayamchalit
automobile	मोटार	moṭār
average	सरासरी	sarāsarī
avoid	चुकव	chukav
awaken	उठव, जागा कर (v.)	uṭhav, jāgā
away	दूर	dūr [kar
baby	मूल (n.)	mūl
bachelor	अविवाहित	avivāhit
back	१. पाठ (f.)	pāṭh
	२. मागे, परत (adv.)	māge, parat
bad	वाईट, खराब	vāiṭ, kharāb
bag	पिशवी	pishvī
banana	केले (n.)	kele
bank	बैंक	bank
barber	न्हावी	nhāvī
bargain	भाव ठरव	bhāv ṭharav
base	पाया (m.)	pāyā
basis	आधार (m.)	ādhār
bath	स्नान, आंघोळ	snān, āngḥol

bathroom	स्नानगृह(न.) न्हाणी- घर (न.)	snāṅgrih, nhāṅgihar
be (v.)	अस (आहे)	asa (āhe)
beach	किनारा (m.)	kinārā
beautiful	सुंदर	sundar
beautifully	सुंदर रीतीने	sundar rītīne
because	कारण	kāraṇ
because of	-मुळे	-muḷe
become	हो (v.)	ho
bed	१. पलंग (m.) २. बिछाना (n.)	palāṅg bichānā
bedroom	झोपण्याची खोली (f.)	jhopaṇyāchi kholī
bedtime	झोपण्याची वेळ	jhopaṇyāchī vel
before	१. -पूर्वी, २. -समोर	pūrvī, samor
beg	भिक माग (v.), प्रार्थना कर	bhik māg, prārthanā kar
begin	सुरु कर	suru kar
beginning	सुरुवात	suruvāt
behave	वाग (v.)	vāg
behaviour	वागणे (n.)	vāgṇe
behind	पाठीमागे	pāthīmāge
believe	विश्वास ठेव	vishvās thev
belong	-चा आहे	chā āhe
below	खाली	khālī
belt	पट्टा (m.)	paṭṭā
besides	शिवाय	shivāy
best	उत्तम	uttam

bicycle	सायकल (f.)	sāykal
big	मोटा (adj.)	moṭā
bill	बिल (n.)	bil
bind	बांध (v.)	bāndh
biography	चरित्र (n.)	charitra
bird	पक्षी (m.)	pakshī
birth	जन्म (m.)	janma
birthday	वाढदिवस (m.), जन्मदिवस (m.),	vādhdivas, janmadivas
bitter	कडू (adj.)	kaḍū
black	काला (adj.)	kālā
black-board	फळा (m.)	phalā
block	1. ठोकळा (m.) 2. घराचा स्वतंत्र भाग (m.)	thoklā gharāchā svatantra bhāg
blue	निळा (adj.)	niḷā
boat	होडी (f.), नाव (f.)	hoḍī, nāv
bone	हाड (n.)	hāḍ
borrow	उसने घे (v.)	usne ghe
both	दोन्ही, दोघेहि	donhī, doghehi
bottle	बाटली (f.)	bāṭlī
bowl	वाटी (f.)	vāṭī
box	डबा (m.), पेटी (f.)	ḍābā, peṭī
boy	मुलगा	mulgā
bread	1. पाव (m.)	pāv
(flat, thick)	2. भाकरी (f.)	bhākri
(flat, thin)	3. चपाती (f.)	chapāṭī
break	1. मोड	moḍ
	2. तोड	toḍ
	3. फोड	phoḍ

breakfast	न्याहरी (f.)	nyāharī
breath	श्वास (m.)	shvās
	श्वास घे (v.)	shvās ghe
bridge	पूल (m.)	pūl
bright	1. चकचकीत	chakchakīt
	2. हुशार	huṣhār
bring	आण	āṇ
broadcast	ध्वनिक्षेपित कर	dhvanikṣhe- pit kar
brook	ओढा (m.)	oḍhā
brush	झाड (v.)	jhāḍ
building	बिल्डींग	biḷḍing
build	बांध (v.)	bāndh
burden	ओझे (n.)	ojhe
burn	जाळ (v.)	jāl
bus	बस (f.)	bas
business	व्यापार (m.), धंदा (n.)	vyāpār, dhan-
busy	कामांत	kāmānt [dhā
but	पण, परंतु	paṇ, parantu
butter	लोणी (n.)	loṇī
butterfly	फुलपांखरू (n.)	phulpākhrū
button	बटन (n.)	baṭan
buy	विकत घे (v.)	vikat ghe
by	1.-ने, 2. जवळ, 3. बाजूने	ne, javal bājūne
cake	केक (m.)	kek
calendar	कॅलेंडर, पंचांग (Hindu)	kalandar, pañchāṅg
call	हांक मार, बोलाव (v.)	hāk mār, bolāv

camera	कॅमेरा	kamarā
canal	कालवा (m.)	kālvā
cancel	रद्द कर (v.)	radd kar
capital	१. राजधानी (f.) (city), २. भांडवल (n.) (business)	rājadhānī bhāṇḍval
cap	टोपी (f.)	ṭopī
captain	कप्तान	kaptān
car	गाडी (f.), मोटर (f.)	gāḍī, motār
card	कार्ड (n.)	kārd
care	कालजी (f.)	kālji
carefully	कालजीपूर्वक	kaḷjīpūrvak
carpenter	सुतार	sutār
carry	घेऊन जा, वाहन ने (v.)	ghevūn jā, vāhūn ne
cartoon	व्यंगचित्र	vyāṅgachitra
cash	रोख पैसे	rokh paise
catch	पकड़	pakaḍ
cauliflower	फुलकोबी (m.)	phulkobī
cause	कारण (n.)	kāraṇ
cautiously	सावधपणे	sāvadhpāṇe
celebrate	साजग कर (v.)	sājrā kar
celebration	समारंभ (m.)	samārambh
centre	मध्य (m.), केंद्र (n.)	madhya, nakki [kendra
certain (ly)	नक्की	sāṅkhli
chain	सांखली (f.)	daivayog
chance	दैवयोग (n.)	badal
change	बदल (m.) बदल (v.)	badal

chapter	प्रकरण (n.)	prakaraṇ
charge	१. आरोप कर (v.) २. खर्च, किंमत	ārop kar kharch, kim-
cheap	स्वस्त (adj. & adv.)	svast [mat [tra
chemistry	रसायन शास्त्र	rasāyan śās-
chess	बुद्धिबल (n.)	buddhibal
chief	मुख्य	mukhya
childhood	बालपण	bālpaṇ
choice	इच्छा (f.), पसंती (f.)	ichchā, pasa-
cinema	सिनेमा (n.)	sinemā [ntī
circum- stances	परिस्थिती (f.)	paristhitī
citizen	नागरिक	nāgarik
city	शहर, नगर (n.)	śahar, nagar
civil	सभ्य (adj.)	sabhya
class	वर्ग (m.)	varga
clay	चिकणमाती (f.)	chikaṇmātī
clean, clear	स्वच्छ	svachcha
clerk	कारकून	kārkūn
cliff	कडा	kaḍā
climate	हवामान (n.) हवा (f.)	havāmān havā
clock	घड्याल (n.)	ghaḍyāl
close	बंद कर (v.)	band kar
cloth	कापड (n.)	kāpaḍ
clothes	कपडे (n.)	kapade
cloud	ढग (m.), मेघ (m.)	ḍhag, megh
cloudy	मेघाच्छादित, ढगाळ	meghachādit, ḍhagāl

coast	समुद्र किनारपट्टी (m.)	samudraki- nārpaṭṭī
coin	नाणे (n.)	nāṇe
cold	थंड	thand.
collect	जमा कर, वसूल कर	jamā kar, vasūl kar
collected	जमले	jamie
collection	सांठ (m.)	sāṇṭhā
collision	टक्कर (f.)	ṭakkar
comb	फाणी (f.)	phaṇī
	कंगवा (m.)	kaṅgvā
come (back)	ये, परत ये	ye, parat ye
comfort	१. समाधान कर (v.)	samādhān kar
	२. सांतवन कर (v.)	sāntvan kar
	३. आराम (m.)	ārām
comfortable	आरामशीर	ārāmśīr
comic	विनोदी	vinodī
commerce	व्यापार	vyāpār
company	१. सोबत (f.)	sobat
	२. कंपनी (f.)	kampanī
complete	पूर्ण कर (v.)	purṇa kar
concentrate	(मन) एकाग्र कर	(man) ekāgra kar
condition	१. स्थिती (f.)	stathī
	२. अट (f.)	aṭ
conference	सभा (f.)	sabhā
confidence	विश्वास (m.)	viśvās
connection	संबंध (m.)	sambandha
consider	विचारात घे	vichārāt ghe

constant	सारखा, निरय	sarkhā, nitya
contagious	संसर्गजन्य (adj.)	samsarga-janya
continuous	सतत	satat
convenience	सोय (f.)	soya
	सोयीचे (adj.)	soyiche
conversation	संभाषण (n.)	sambhāṣaṇ
cool	थंड (adj.)	thand
corner	कोपरा (m.)	koprā
correct	१. बरोबर (adj.)	barobar
	२. दुरुस्त कर (v.)	durust kar
cost	किंमत (f.)	kimmat
cottage	बंगली (f.)	baṅgalī
cotton	कापूस (m.)	kāpūs
cough	खोकला (m.)	khokalā
country	देश (m.)	deś
cover	झांक (v.),	jhāṅk
	झांकण (n.)	jhāṅkaṇ
cream	मलाई (f.) (milk)	malayī
criminal	गुन्हेगार (m.)	gunhegār
criticise	टीका कर (v.)	ṭikā kar
crop	पीक (n.)	pik
cross	१. ओलांड (v.)	olāṇḍ
	२. फुली कर (v.)	phulī kar
crowd	गर्दी (f.), जमाव (m.)	gardī, jamāv
culture	संस्कृत (f.)	saṅskṛiti
cup	पेला (m.)	pelā
cure	बरा हो (v.)	barā ho
	बरा कर (v.)	barā kar

curtain	पडदा (m.)	paḍḍā
cut	काप (v.)	kāp
dance	नाच (m.), नृत्य (f.)	nāch, nritya
danger	धोका (m.), संकट (n.)	dhokā, sāṅkaṭ
darkness	अंधार (m.)	andhār
	[अंधारा (adj.)]	[andhārā]
date	दिनांक (m.)	dināṅk
	तारीख (f.)	tārīkh
day	दिवस (m.)	divas
dear	प्रिय (adj.)	priya
death	मरण (n.), मृत्यु (m.)	maraṇ, mrityū
decide	ठरव (v.)	ṭharav
decision	निर्णय (m.)	nirṇaya
decrease	कमी हो (v.)	kamī ho
deep	खोल (adj.)	khol
definitely	नक्की	nakkī
degree	पदवी (f.)	padavī
delay	उशीर (m.)	uśīr
	उशीर कर (v.)	uśīr kar
delicious	स्वादित (adj.)	svādiṣṭa
department	खाते (n.)	khāte
depend	विश्वासून राहा (v.)	viśvasūn rāhā
description	वर्णन (n.)	varṇan
desert	वाळवंट (n.), ओसाड प्रदेश (m.)	vaḷvaṅṭ, osāḍ pradeś
desk	टेबल (n.)	ṭebal
detail	तपशील (m.)	tapśhīl

development	सुधारणा (f.)	sudhāraṇā
devotion	भक्ति	bhakti
died	मेला (v.)	melā
difference	फरक (m.)	pharak
different	वेगळा, निराळा (adj.)	veglā, nirālā
difficult	कठीण	kathīṇ
dirty	घाणेरडा, अस्वच्छ	ghāneraḍā, asvachcha
disappointed	निराश (adj.)	nirāś
disappoint- ment	निराशा (f.)	nirāśā
discover	शोध लाव (v.)	śodh lāv
discuss	चर्चा कर (v.), [चर्चा (f.)]	charchā kar [charchā]
disease	रोग (m.)	rog
dish	१. ताट (n.) plate २. जेवणातील खाद्य- पदार्थ (m.)	tāṭ javṇātil khā- dyapadārth
distance	अंतर (n.)	antar
disturb	त्रास दे	trās de
divide	भाग कर (v.)	bhāg kar
do	कर	kar
dog	कुत्ता (m.)	kutīā
door	दरवाजा (m.), द्वार (n.)	darvājā, dvār
double	दुप्पट	duppat
doubt	संशय (m.)	samsāya
down	खाली	khālī
downstairs	खालच्या मजल्यावर	khālchhyā majlyāvar

drama	नाटक (n.)	nāṭak
drawer	खुण	khun
dream	स्वप्न (n.), पाहा (v.)	svapna, pāhā
dress	कपडे (m. pl.) • कपडे कर (v.)	kapade, kapade kar
drink	१. पी (v.) २. पेय (n.)	pī peya
drive	चालव	chālav
drop	१. थेंब (m.) liquid, २. पड (v.) fall	themb paḍ
dry	सुका, निर्जल (adj.)	sukā, nirjal
duty	कर्तव्य (n.)	kartavya
each	प्रत्येक	pratyek
to each other	परस्परंशी, एकमेकाशी	parasparāṁśī ekmekāṁśī
ear	कान (m)	kān
earlier	अगोदर, त्यापूर्वी	agodar, tyāpūrvī
early	लवकर	lavkar
earthquake	भूकंप (m.)	bhūkamp
eat	खा	khā
economic	आर्थिक (adj.)	ārthik
editor	संपादक	sampādak
efficient	कर्तव्यगार	kartabgār
egg	अंडे (n.)	aṇḍe
election	निवडणूक (f.)	nivadṇūk
electric	विजेचा (adj.)	vijechā
electricity	वीज (f.)	vīj
elephant	हत्ती	hattī

elsewhere	दुसरीकडे	dusarīkaḍe
employee	नोकर	nokar
end	शेवट (m), समाप्त (adv.)	śhevaṭ, samāpta
energy	शक्ति	śakti
engine	यंत्र	yantra
enjoy	मजा कर (v.), आनंद (m.) लुट (v.)	majā kar, ānand luṭ
enjoyed	मजा केली	majā keli
enough	पुरे	pure
enter	आत जा (v.)	āt jā
entertain- ment	करमणूक (f.)	karmanūk
envelope	लिफाफा (m.)	liphāphā
escape	सुटून जा (v.), सुटका (f.)	suṭūn jā suṭkā
especially	विशेषतः	viśeṣhataḥ
evening	सायंकाल, संध्याकाल	sāyaṅkāḷ, sandhyākāl
ever	कधीहि	kadhīhi
every	प्रत्येक	pratyek
everyone	प्रत्येक जण	pratyek jaṇ
exactly	अगदी बरोबर	agdi barobar
excellent	उत्कृष्ट	utkriṣṭa
except	-च्या शिवाय	-chyā śivāya
exchange	अदलाबदल कर	adlābadal kar
excuse	सबब (f.)	sabab
exercise	१. व्यायाम २. अभ्यास (m.)	vyāyām abhyās

experience	अनुभव	anubhav
expert	तज्ञ	tajña
explain	समजाऊन सांग	samjāvūn sāṅg
eye	डोळा (m.)	dolā
face	चेहरा	cheharā
factory	कारखाना	kārkhānā
facts	वस्तुस्थिती	vastusthiti
fail	अपयश ये	apayaśh ye
fall	पड	pad
familiar	ओळखीचा	oḷkhīchā
famous	प्रसिद्ध	prasiddha
far	१. दूर (distance)	dūr
	२. अतिशय (adv.)	atīśaya
fare	भाडे (n.)	bhāḍe
farmer	शेतकरी	śetkarī
fast	१. उपवास (m.)	upvās
	२. जोराने	jorāne
fat	लठू, जाडा	laṭṭha, jāḍā
father	वडील, पिता	vaḍīl, pitā
fault	दोष (m.)	doṣh
(I) feel	मला वाटते	malā vāṭṭe
feelings	भावना emotions	bhāvanā
fertile	सुपीक	supīk
fever	ताप, ज्वर (m.)	tāp, jvar
few	थोडे	thoḍe
fight	झगडा कर, लढा दे	jhagaḍā kar, laḍhā de
figure	१. आकृति	ākṛiti
	२. अंक	aṅk

fill in	भर	bhar
final	अंतिम	antim
find out	शोधून काढ	śodhūn kāḍh
[found	मिलाला]	[miḷālā]
finger	बोट (n.)	boṭ
finish	पूर्ण कर	pūrṇa kar
fire	आग (f.)	āg
first	पहिला	pahilā
first aid	प्राथमिक उपचार	prathamik upachār
fish	मासा	māsā
fisherman	कोळी	koḷī
flat	सपाट, घराचा स्वतंत्र भाग	sapāṭ, gharā- chā svatantra bhāg
flood	पूर (m.)	pūr
floor	जमीन (f.)	jamīn
flower	फूल (n.), पुष्प (n.)	phūl, puṣhpa
fluently	अस्खलित	askhalit
fly	उड (v.)	ud
flight	उड़ान (n.)	uddān
fog	धुके (n.)	dhuke
follow	मागून जा (v.)	māgūn jā
food	अन्न, जेवण (n.)	anna, jevaṇ
foolish	मूर्खसारखा	mūrkhāsārkha
foot	पाय (m.)	pāya
for	१. साठी २. कारण	lī kāraṇ
force	शक्ति (f.), जोर (m.)	śakti, jor

foreign	विदेशी, परदेशी	videśī, pardeśī
forest	रान, जंगल (n.)	rān, jaṅgal
forgive	क्षमा कर (v.)	kṣhamā kar
form	आकार (m.)	ākār
fortunately	नशीबाने	naśībāne
fresh	ताजा	tājā
fried	तल्लेला	talīlā
friend	मित्र (m.), मैत्रीण (f.)	mitra, maitrīṇ
from	पासून	pāsūn
front (war)	आघाडी (f.)	āghādī
frontier	सरहद्द	sarhad
fruit	फळ (n.)	phaḷ
full	भरलेला	bharlelā
fun	मजा (f.), गंमत (f.)	majā, gammat
funny	मजेशीर, गंमतीदार	majeśīr, gammatīdar
furniture	फर्निचर (n.), घरातील सामान	pharnichar, gharātil sāmān
future	भविष्य	bhaviṣhya
game	खेळ (m.)	khel
garden	बाग (f.)	bāg
gardener	माळी	maḷī
general	सामान्य, साधारण (adj.)	sadhāraṇ, sāmānya
general	सेनापति	senāpati
generous	उदार (adj.)	udār
gentleman	सभ्य गृहस्थ	sabhya grihastha
get	१. मिळव २. मिळव (effort) (v.)	mil, milāv

get up	उठ (v.)	uṭh
gift	भेट (f)	bhet
girl	मुलगी (pl. मुली)	mulgī (mulī)
give	दे	de
give back	परत दे	parat de
(is) glad	आनंद झाला आहे	ānand jhāla āhe
glass	काच (f)	kāch
go	जा (v.)	jā
go back	परत जा (v.)	parat jā
go out	बाहेर जा (v.)	bāher jā
good	चांगला (adj.)	chānglā
government	सरकार (n)	sarkār
graduate	पदवीधर	padvidhar
grandson	नातू	nātū
grand-daughter	नात	nāt
grand-father	आजोबा	ājobā
grand-mother	आजी	ājī
grass	गवत (n.)	gavat
grateful	कृतज्ञ	kritagñā
great	मोठा, महान्	moṭha, mahān
grew up	मोठा झालो (1st per sing), वाढलो	moṭhā jhālo, vādhlo
groceries	(किराणा) जिन्नस (m.)	(kīrāṇā) jinnas
ground	जमीन (f.)	jamīn
guess	तर्क (m.), अनुमान (n.)	tarka, anumān
guest	पाहुणा (m.), पाहुणी (f.), अतिथि	pāhunā pāhuṇī, atithi

guide	वाटाड्या	vātāḍyā
gymnasium	व्यायामशाला	vyāyāmsālā
habit	संवय	saṁvaya
hair	केस (m.)	kes
hair oil	केसाचे तेल (n.)	kesāche tel
hammer	हातोडी (f.) (small)	hātoḍī
	हातोडा (m.) (big)	hātoḍā
hand	हात (m.)	hāt
hang	१. टांग (e. g. picture)	tāng
	२. फांशी दे (man)	phaṁsī de
(it) happened	१. असे घडले की	ase ghaḍle kī
	२. योगायोगाने	yogāyogāne
happy	आनंदी	ānandī
harbour	बंदर (n.)	bandar
hard	कठीण	kāṭhin
harmful	घातक	ghātak
harvest	पीक (n.)	pīk
has (have)	-जवळ आहे (v.)	-javal āhe
hat	टापी (f.)	ṭopī
hate	द्वेष (m.)	dveṣha
head	डोके (n.)	doke
health	आरोग्य (n.), प्रकृति (f.)	ārogyā, prakriti
healthy	निरोगी	nirogī
hear	ऐक	aik
heart	१. हृदय, २. मन (n.)	hrdaya, man
heat	उष्णता (f.)	uṣṇatā
heavy	जड	jad

height	उंची	unchī
help	मदत (f.) कर	madat kar
here	इथे, येथे, इकडे	ithe, yethe, ikade
herself	ती स्वतः	ti svataḥ
hesitates	कां कू करतो, पुढे मागे करतो	kā kū karto, pudhe māge karto
high	१. उंच tall २. उच्च status	uñch, uchcha
hill	टेकडी (f.)	ṭekdī
history	इतिहास (m.)	itihās
hobby	छंद (m.)	chand
hold	धर	dhar
holiday	सुटी (f.)	suṭī
home	घर (n.), गृह (n.)	ghar, griha
honest	प्रामाणिक	prāmāṇik
honey	मध	madh
honour	अब्ज (f.)	abrū
hope	आशा (f.)	āśā
horse	घोडा (n.), घोडी (f.)	ghodā, ghodī
hospital	हस्तिपताल (n.), रुग्णालय (n.)	ispital, ruḡṇ- ālaya
hot	गरम, कढत, उष्ण	garam, kaḍ- hat, uṣṇa
hour	तास (m.), घंटा (m.)	tās, ghaṇṭā
house	घर (n.)	ghar
how	कसा-शी-से	kaśā-śī-se
how do you do	काय, कसे काय चाललयं	kāy, kase kāy chālley

how many	किती	kitī
humid	दमट	damaṭ
humour	विनोद	vinod
hunger	भूक [मुकेलेला (adj.)]	bhūk (bhuke- lelā)
hurry	घाई (f.), घाई कर (v.)	ghāyī, ghāyī kar
hurt	दुखद (v.)	dukhav
husband	नवरा, पति, यजमान	navrā, pati, yajmān
ice	बर्फ (m.)	barph
ice cream	आइस्क्रीम (n.)	āiskrīm
idea	कल्पना (f.), विचार (m.)	kalpanā, vichar
if	जर	jar
ill	आजारी (adj.)	ājārī
imagine	कल्पना कर	kalpanā kar
immediately	लगेच	lagech
importance	महत्त्व	mahaiva
impossible	अशक्य	aśakya
improve- ment	सुधारणा (f.)	sudhāraṇā
in	आंत, -त	āt, -t
inconvenience	गैरसोय	gairsoy
inconvenient	गैरसोयाचे	gairsoyiche
increase	-त वाढ होते	-t vādh hote
independ- ence	स्वातंत्र्य (n.) स्वतंत्रता (f.)	svātanṭrya svatantratā
individual	व्यक्ति (f.) (pl. व्यक्ति)	vyakti (vyakti)

industry	उद्योग (m.) औद्योगिक (adj.)	udyog, audyogik
industrious	उद्योगी, कामसू	udyogī, kāmśū
infectious	सांसर्गिक	sāmsargik
influence	प्रभाव (n.)	prabhāv
information	माहिती	māhitī
injured	-ला दुखापत (f.) झाली	-lā dukhāpat jhālī
injection	इंजेक्शन	injekshan
insect	कीटक	kīṭak
inside	आत, -मध्ये	āt, -madhye
instead of	-ऐवजी	aivajī
instrument	साधन (n.), हत्यार (n.)	sādhan, hatyār
intelligent	हुशार, बुद्धिमान	huśār buddhimān
interesting	मनोरंजक, मनोवेषक	manoranjak, manovedhak
interest	१. व्याज (on loans) (n.) २. स्वार्थ, हेतु (m.)	vyāj svārth, hetu
interfere	ढवळाढवळ कर	dhavḷādhavāl kar
introduce	-ची ओळख (f) करून दे	-chī olakh karūn de
invitation	आमंत्रण (n.), बोलावणे (n.)	āmantraṇ, bolāvṇe
invite	आमंत्रण दे, बोलाव (v.)	āmantraṇ de, bolāv
iron	लोखंड (n.)	lokhaṇḍ
ironed	इस्त्रि केलेले	istri kelele

join	मिल (v.)	mil
joint	सांधा (m.)	sāndhā
joke	विनोद (m.), मस्करी (f.)	vinod, maskarī
journal	नियतकालिक (n.)	niyatkālik
judge	न्यायाधीश	nyāyādhiśa
judgement	निर्णय, निकाल	nirṇaya, nikāl
juice	रस	ras
jump	उडी (f.), मार (v.)	uḍī, mār
justice	न्याय (m.)	nyāya
just now	आतांच	ātāch
keep	ठेव (v.)	thev
key	चावी (f.)	chāvī
kill	ठार मार (v.)	thār mār
kind	दयाळू (adj.)	dayālū
kiss	मुका (m.), चुंबन (n.)	mukā, chumban
knee	गुडघा	guḍgha
knew	कळले (v.)	kaḷle
know	माहित आहे	mahit āhe
knife	चाकू (n.), सुरी (f.)	chākū, surī
knowledge	ज्ञान (n.)	gñan
labour	१. श्रम (n.)	śram
	२. मजूर (m.)	majūr
ladies	स्त्रिया (f.) (pl.)	striyā
lake	तळे, सरोवर (n.)	taḷe, sarovar
lamp	दिवा (m.)	divā
land	जमीन (f.)	jamin
lane	गल्ली (f.) (street); पट्टी	galli, paṭṭī

language	भाषा (f.)	bhāṣhā
large	मोठा, विशाल (adj.)	moṭhā, viśāl
last	शेवटी	śevati
late	उशीर (m.), उशीरा (adv.)	uśīr uśirā
laundryman	धोबी (m.)	dhobī [dukān
laundry	धोब्याचे दुकान (n.)	dhobyāche
lawn	हिरवळ (f.)	hirvaḷ
lawyer	वकील	vakīl
leader	नेता	netā
leaf	पान (n.)	pān
leaks	गलत आहे	gaḷat āhe
learned	विद्वान	vidvān
leather	चामडे (n.)	chāmḍe
leave	सोड, सोडून जा, निघून जा	sod, soḍūn jā, nighūn jā
leg	पाय (m.)	pāy
legal	कायद्याचे	kāyadyāche
lemon	लिंबू, मुसुंबी	limbū, musumbi
lend	उसने दे, थोडा वेळ दे	usne de, thoḍa veḷ de
length	लांबी (f.)	lāmbī
less	कमी	kamī
lessons	अभ्यास, पाठ (m.)	abhyās, pāṭh
let down	धोका दिला (past tense)	dhokā dilā
let me know	मला कळव	malā kaḷav
letter	पत्र (n.)	patra

liberal	उदार वृत्तीचा	udār vṛittīchā
library	ग्रंथालय (n.)	granthālaya
life	जीवन (n.)	jīvan
lift	उचल (v.)	uchal
light	१. प्रकाश (m.)	prakāś
	२. हलका (adj.)	halkā
	(weight)	
	३. फिकट (adj.)	phikaṭ
	(colour)	
like	१. -ला आवडतो (v.)	-lā āvaḍto
	२. -सारखा	-sārkhā
line	रंग (f.), ओळ (f.)	rāṅg, oḷ
liquid	द्रव (m.)	drava
list	यादी (f.), सूची (f.)	yādī, sūchī
listen	ऐक	eik
literature	वाङ्मय	vañmayā
little	थोडा, जरासा	thoḍā, jarāsā
live	जग (v.), जिवंत (adj.)	jag, jivant
lived	रहात होता	rahāt hotā
lock	टाले (n.), कुलूप (n.)	tāḷe, kulup
lonely	एकाकी, एकटा (adj.)	ekākī, ekṭā
long	लांब (adj.)	lāmb
look	पहा, बघ (v.)	pahā, bagh
lose	हर	har
lost	हरवला	haravlā
loud	मोठा,	moṭhā
loudly	मोठ्याने (adv.)	moṭhyāne
love	प्रेम (n.) कर (v.)	prem kar
lucky	नशीबवान	naśībvaṇ

mad	वेडा (adj)	vedā
made	केले	kele [āhe
is made of	-चा बनवला आहे	-chā banavla
magazine	नियतकालिक	niyatkālik
mail	१. मेल (train)	mel
	२. टपाल (post)	ṭapāl
main, major	मुख्य	mukhya [kar
make	बनव, तयार कर	banav, tayār
man	माणूस, मनुष्य, पुरुष	māṇūs,
	(pl. माणसे)	manuṣhya,
		puruṣh
manager	मॅनेजर	manajer
many	अनेक, खूप	anek, khūp
many of	-पैकी अनेक	-paikī anek
market	बाजार, मंडई	bājar, maṇdayī
married	विवाहित	vivāhit
marriage	विवाह (m),	vivāh,
	लग्न (n.)	lagna
marry	लग्न कर	lagna kar
master	१. स्वामी, मालक	svāmī, mālak
	२. कुमार (boy)	kumār
match	सामना (m.)	sāmnā
matchbox	काड्यापेटी,	kādyāpeṭī,
	आगपेटी (f.)	āgpeṭī
material	सामान (n.)	sāmān
mathematics	गणितशास्त्र	gaṇitsāstra
matter	पदार्थ (m.), वस्तु (f.)	padārtha, vastu
may be	कदाचित	kadāchit
mayor	नगराध्यक्ष	nagrādhyakṣha

meal	जेवण (n.)	jevaṇ
(I) mean	म्हणजे	mhaṇje
means	१. म्हणजे	mhaṇje
	२. साधन (n.)	sādhana
measure	माप (n.), मोज (v.)	māp, moj
meat	मांस (n.)	māns
mechanic	मेकॅनिक	mekanik
medicine	औषध (n.)	auśadh
medical	वैद्यकीय	vaidyākīya
meet	भेट (v.), भेट (f.)	bhet
member	सभासद	sabhāsad
menu	खाद्यपदार्थांची सूची,	khādyapadār- thāñchī sūchī
	जेवणाचा बेट	jevṇāchā bet
message	संदेश (m.)	sandesh
meter	मीटर (n.)	miṭar
middle	मध्य (m.)	madhya
midnight	मध्यरात्र	madhyarātra
might	कदाचित्	kadāchit
mild	सौम्य	saumya
mile	मैल (m.)	mail
milk	दूध	dūdh
milkman	दूधवाला, गवळी	dūdhvāla, gavḷī
mind	मन	man
mine	खाण	khāṇ
mirror	आरसा (m.)	ārsā
missile	अस्त्र	astra
mistake	चूक (pl. चुका)	chūk (chukā)
model	नमुना (m.)	namunā

modern	नूतन, अभिनव, नवीन	nūtan, abhi- nav, navīn
moment	क्षण (m.)	kṣhaṇ
money	पैसा (m.)	paisā
month	महिना, मास	mahinā, mās
monthly	मासिक	māsik
more	अधिक, जास्त (pl.) माणसे)	adhik, jāst (māṇse)
morning	सकाल	sakāl
mosquito	डांस, मच्छर	dāns, machar
most	सर्वात अधिक	sarvāt adhik
mostly	जास्त करून	jāst karūn
mother	आई, माता, माय, माऊली	āyī, mātā, māy, māvulī
mother-tongue	मातृभाषा (f.)	matrubhā- shā
motor car	मोटार (f.)	moṭār
motor cycle	फटफटी	phaṭphaṭī
mountain	पर्वत	parvat
mouth	तोंड, मुख	toṇḍ, mukh
Mr.	श्री	śri
Mrs.	श्रीमती	śrimatī
much	खूप	khūp
muscle	स्नायु	snāyu
music	संगीत	saṅgīt
musician	संगीतज्ञ, गायक, वादक	sāṅgitagñya, gāyak, vādak
mustard	राई	rāyī
myself	मी स्वतः	mī svataḥ

mystery	रहस्य, गूढ	rahasya, gūdh
opposite	समोर	samor
or	किंवा	kimvā
orange	संत्रे (n.)	santre
order	१. आज्ञा (f.) २. अनुक्रम (m.) ३. व्यवस्थित (adj.)	āgñā anukram vyavasthit
ordinary	सामान्य, साधारण	sāmānya, sādhāraṇ
other	दुसरा	dusrā
otherwise	नाहीतर, एरवी	nāhitar, ervī
our	आमचा	āmchā
out	बाहेर	bāher
out of	पैकी	paikī
over	वर	var
own	स्वतःचा (adj.)	svataḥchā
packed	गच्च भरला आहे	gach bharlā āhe
page	पान (n.), पृष्ठ (n.)	pān, pr̥sth
paid	पैसे दिले	paise dile
pain	दुःख	dukh
paint	रंग	raṅg
painting	चित्र	chitra
pale	फिकट	phikaṭ
paper	कागद	kāgad
pardon	१. क्षमा (f.) २. काय म्हणालात ?	kṣhamā kāy mhaṇālāt?
parents	मातापिता, आईवडील	matāpitā, āyivadīl

particular	एक विशेष प्रकारचा	ek viśeṣh pra- kārchā
particularly	विशेषतः	viśeṣhataḥ
pass	(पुढे) जाऊ दे (v.)	(puḍhe) jāvū de
passed away	वारला (v.)	vārlā
passengers	उतारू (m.pl.)	utārū
patient	रोगी (m.), रुग्ण (n.)	rogī, rugṇa
peanut	शेंगदाणे	śengdāṇe
pen	लेखणी (f.)	lekhṇī
pencil	पेन्सिल	pensil
people	लोक (pl.)	lok
pepper	मिरे (n.)	mire
perhaps	कदाचित्	kadāchit
period	काल (m.), मुदत (f.)	kāl mudat
permanent	कायमचा	kāyamchā
permission	अनुमति, संमति (f.)	anumati, sām-
	परवानगी (f.)	ati, parvāngī
person	व्यक्ति (f.)	vyakti, puruṣh
	पुरुष (m.)	
personal	खासगी	khāsgī
pet	पाललेला (adj.)	pālelā
petrol	पेट्रोल (n.)	petrol
philosophy	तत्त्वज्ञान (n.)	tatvagñan
photograph	फोटो (n.)	photo
physics	पदार्थविज्ञान	padārthavigñan
pickles	लोणचे (n.)	lonche
pick out	निवड (v.)	nivad
pick up	उचल (v.)	uchal
picnic	वनभोजन (n.)	vanabhojan

picture	चित्र (n)	chitra
piece	तुकड़ा (m.)	tukḍā,
	भाग (m.)	bhāg
pig	डुक्कर	ḍukkar
pilot	वैमानिक (aero- plane)	vaimānik
pineapple	अननस (n.)	ananās
pipe	नल (m)	naḷ
place	जागा, ठिकाण (n.)	jāgā, ṭhikāṇ
plain	सरल	saraḷ
plane	सपाट (adj.), मैदान (n.)	sapāṭ maidān
plan	योजना (f.), बेत (m.) बेत कर (v.)	yojanā, bet, bet kar
plant	वनस्पति (f.) रोप (n.) रोव (v.)	vanaspati, rop, rov
plate	ताट (n.)	tāṭ
play-ground	क्रीडांगण (n.)	krīḍāṅgaṇ
play	खेल (v.), खेल (m.) नाटक (n.)	kheḷ, kheḷ, nāṭak
player	खेलाडू (m.) (f.)	kheḷādū
playwright	नाटककार (m)	naṭakkār
please	कृपा करून, जरा	kṛpa karūn, jarā
pleasure	सुख (n.)	sukh
plenty of	खूब	khūp
plough	नांगर (m.) नांगर (v.)	nāṅgar, nāṅgar
plumber	नल दुरुस्ती कामगार	naḷ durustī kāmgār

poem	कविता (f.)	kavitā
poet	कवि (m.)	kavi
poetry	काव्य (n.)	kāvya
point	मुद्दा (m.), बिंदू (m.) (Geom)	muddā, bindū
police	पोलीस (m.)	polīs
politics	राजकारण (n.)	rājkarāṇ
political	राजकीय	rājakīya
politician	राजकारणी, मुत्सद्दी	rājkarāṇī, mutsaddī
poor	गरीब, बिचारा	garīb, bichārā
popular	लोकप्रिय	lokapriya
population	लोकसंख्या	lokasāṅkhyā
port	बंदर (n.)	bandar
possible (It is)	शक्य (आहे)	śakya (āhe)
post card	पोस्ट कार्ड	post kārḍ
post office	पोस्ट ऑफीस	post āphis
postman	पोस्टमन	postman
postpone	पुढे ढकल	pudhe dhakal
potatoes	बटाटे (m pl.)	baṭaṭe
pour	ओत (v.)	ot
powerful	बलवान	balvān
practical	व्यवहार्य (adj.), प्रयाग (m.)	vyavahārya, prayog
practice	सराव (m.)	sarāv
prefer	पसंत कर	pasant kar
prepare	तयारी कर	tayārī kar
prescribe	औषध लिहून देणे	aushadh lihūn deṇe

present	हजर, भेट (f.), दे (v.)	hajar, bhet, de
at present	सध्यां	sadhyā
president	सभापति (m.)	sabhāpati
press	छापखाना (m.), मुद्रणालय (n.)	chāpkhānā, mudraṇālaya
pressure	दाब (m.)	dāb
pretty	सुंदर	suṇdar
price	किंमत (f.)	kimmat
pride	अभिमान (m.) गर्व (m.)	abhimān, garva
principal	मुख्य (adj.), मुख्याध्यापक (school)	mukhya, mukhyādh- yāpak
print	छाप (v.)	chāp
private	खासगी	khāsgī
problem	प्रश्न (m.)	praśna
programme	कार्यक्रम (m.)	kāryakram
prohibition	बंदी (f.)	bandī
pronuncia- tion	उच्चार (m.)	uchchār
prove	सिद्ध कर (v.)	siddha kar
province	प्रांत (m.)	prānt
publish	प्रसिद्ध कर	prasiddha kar
pull	खेंच (v.)	kheñch
push	ढकल (v.) धक्का मार (v.)	dhakal, dhakkā mār
put	ठेव (v.)	ṭhev
quality	क्वालिटी (f.) दर्जा (m.)	kvāliṭī, dārjā

quarrel	भांडण (n.)	bhāṇḍaṇ
question	प्रश्न (m.)	praśna
quick	लवकर, जलद, शीघ्र गती	lawkar, jalad, śīghragatī
quiet	शांत	śānta
quite	अगदी	agdī
race	स्पर्ध (f.), स्पर्धा (f.)	śaryat, spardhā
radio	रेडियो (m.)	rediyō
rain	पाऊस (m.)	pāvūs
raincoat	पावसाळी कोट	pāvsālī koṭ
reaction	परिणाम (m.)	pariṇām
read	वाच (v.)	vāch
ready	तयार	tayār
real	खरा	kharā
really	खरोखर	kharokhar
received	मिलाला	miḷālā
recognised	ओळखले	oḷakhle
record	रेकॉर्ड (f.)	rekārd
refrigerator	शीत पेटी (f.)	śīt peṭī
refuse	नाकार (v.)	nākār
religion	धर्म (m.)	dharma
remain	राहा (v.)	rāhā
remember	आठव (v.)	āṭhav
remind	आठवण (m.) कर	āṭhavaṇ kar
rent	भाडे (n.)	bhāḍe
repair	दुरुस्त कर (v.)	durust kar
repeat	पुन्हा कर (or संग)	punhā kar (sāṅg)
request	विनंति	vinanti

reserve	राखून ठेव	rākhūn thev
responsibility	जबाबदारी (f.)	jabābdārī
restaurant	रेस्टोरन्ट (n.), विश्रांति गृह (n.)	restārant, viśrānti griha
return	परत ये	parat ye
review	आढावा घे (v.), समालोचन कर	āḍhāvā ghe, samālochan kar
revolution	क्रांति	krānti
reward	बक्षीस	bakṣhīs
rice	तांदूल (m.), भात (m) (cooked)	tāndūl, bhāt
rich	श्रीमंत	śrīmant
right	बरोबर, योग्य	barobar, yogya
ring	(घंटा) वाजव	(ghaṇṭā) vājav
riot	दंगा (m.)	daṅgā
river	नदी (f.)	nadī
road	रस्ता	rastā
rock	खडक (m.)	khaḍak
roof	छप्पर (n.)	chappar
round	गोल	gol
route	मार्ग (m.)	mārga
rule	नियम (m.)	niyam
ruler	पट्टी (f.)	paṭṭī
run	धांव	dhānv
sack	पोते (n.)	pote
sacred	पवित्र	pavitra
sad	१. दुःखी, २. दुःख दायक	dukhī dukh dāyak

safe	सुरक्षित	surakṣhit
said	म्हणाला (-ली-ले)	mhaṇālā (-lī-le)
salary	वेतन (n.)	vetan
salt	मोठ (n.)	miṭh
satisfy	समाधान (n.), कर (v.)	samādhān, kar
saw	करवत (f.) पाहिले (v.)	karvat, pāhile
scene	दृश्य (n.)	dr̥śya
school	शाला (f.)	śālā
science	विज्ञान (n.)	vigyaṇ
scissors	कात्री (f.)	kātrī
screen	पडदा (m.),	paḍdā
scrub	घांस	ghāṁs
sea	समुद्र (m.), सागर (m.)	samudra, sāgar
seashore	समुद्रतीर	samudratīr
seat	(बसण्याची) जागा (f.)	(baṣaṇyāchī)
second	१. दुसरा २. सेकंद (time)	dusarā, [jāgā sekaṇḍ
see	पहा	pahā
select	निवड (v.), पसंत कर	nivaḍ, pasant kar
selfish	स्वार्थी	svārthī
send	पाठव	pāṭhav
sentence	१. वाक्य (n.) २. सजा (f.)	vākya sajā
sentimental	भावनाविवश	bhāvanāvivāśa
serious	गंभीर	gambhīr

serve	सेवा (f.) कर, नोकरी (f.) कर	sevā kar, nokarī kar
several	किरपेक	kityek
shade	सावली (f.)	sāvli
shape	आकार (m.)	ākār
sharp	धार (f.)	dhār
shave	दाढी कर (v.)	daḍhī kar
ship	जहाज (n.), बोट (f.)	jahāj, boṭ
shoes	बूट (m. pl.)	būṭ
shop	दुकान (n.)	dukān
shopping	खरेदी (f.)	kharedī
short	बुटका (adj.)	buṭkā
short story	लघुकथा	laghukathā
shoulder	खांदा (m.)	khāndā
shout	ओरड (v.)	oraḍ
show	दाखव (v.)	dākhav
shower	सर (f.) (rain)	sar
sick	आजारी (adj.)	ājārī
side	बाजू (f.)	bājū
sign	खूण	khūṇ
signature	सही (f.)	sahī
silk	रेशीम (n.) रेशमी (adj.)	reśīm, reśmī
simple	साधा (adj.)	sādhā
since	ज्याअर्थी, पासून (from)	jiyāarthī, pāsūn
sing	गा	gā
singer	गायक	gāyak
single	एकटा	ekṭā

sink	बुड (v.i.), बुडव (v.t.)	bud, budav
sister	बहीण	bahīṇ
size	आकार (m.)	ākār
sleep	झोप (f.), निदा (f.)	jhoṇp, nidrā
sleepy (feel)	झोप येते	jhop yete
slow	हळू, सावकाश (adj.) (adv.)	haḷū, sāvkāś
small	लहान	lahān
smart	चलाख	chalākh
smell	वास (m)	vās
smoke	१ धूर (m) २. सिगरेट ओढ (v.)	dhur sigareṭ oḍh
soap	साबण (m.)	sābaṇ
society	समाज (m.)	samāj
socks	मोजे	moje
soft	मऊ	mavū
solve	सोडव	sodav
some	कांही, थोडे	kaḥī, thoḍe
somebody	कोणीतरी	koṇītarī
some day	कधीतरी	kadhītarī
somehow	कसातरी	kasātarī
some time	कधीतरी	kadhītarī
somewhere	कुठेतरी	kuṭhetarī
song	गाणे (n.)	gāṇe
soon	लवकरच	lavkarach
sound	आवाज (m.)	āvāj
speak	बोल (v.)	bol
special	विशेष	viśeṣh

spend	खर्च कर	kharch kar
spoon	चमचा (m.)	chamchā
staircase	जिना (m.), पायऱ्या (f. pl.)	jinā, pāyaryā
stand up	उभा रहा (v.)	ubhā rahā
star	तारा (m.)	tārā
start	सुरुवात (f.), आरंभ (m.)	suruvāt, ārambh
steel	पोलाद (n.)	polād
still	तरीहि	tarihi
stimulating	उत्तेजक	uttejāk
stomach	पोट (n.), जठर (n.)	poṭ, jaṭhar
stone	दगड	dagaḍ
stop	थांब (v.)	thāmb
storm	वादळ (n.)	vādaḷ
story	कथा (f.), गोष्ट	kāthā, goṣṭ
straight	सरळ	saraḷ
strange	अनोलखी	anolkhi
stream	प्रवाह (m.), ओढा (m.)	pravāha, odhā
street	रस्ता (m.)	rastā
string	दोरी (f)	dorī
strong	बलवान	balavān
student	विद्यार्थी (m.)	vidyārthī
study	अभ्यास (m.) कर (v.)	abhyās kar
style	शैली (f.)	śailī
subject	विषय	viṣhaya
subscriber	वर्गणीदार	varganīdār

suburb	उपनगर (n.)	upanagar
success	यश (n.)	yaṣh
such	असा-अशी-असे	asā-asī-ase
suffer	दुःख भोग	dukha bhog
sugar	साखर (f.)	sākhar
suggest	सुचव (v.)	suchav
summer	उन्हाळा (m.)	unhālā
sunrise	सूर्योदय (m.)	sūryodaya
sunset	सूर्यास्त (m.)	sūryāsta
supply	पुरव (v.), पुरवठा (m.)	purav, puravāṭhā
suppose	समजा	samjā
surely	खात्रीने, नक्की	khātrīne, nakki
surgery	शस्त्रक्रिया (f.)	śastrakriyā
surprise	आश्चर्य (n.)	āścharya
suspicion	संशय	sañśaya
sweater	स्वेटर (m.)	sveṭar
sweet	गोड	god
swim	पोह (v.)	poh
sympathy	सहानुभूति (f.)	sahānubhūti
tailor	शिंपी (m.)	śimpī
take	घे (v.)	ghe
take back	परत घे (v.)	parat ghe
take place	घड (v.)	ghaḍ
talk	बोल	bol
tall	उंच	unch
taste	चव	chav
tea	चहा	chahā
teacher	शिक्षक, अध्यापक	śikshak, adhyāpak

teach	शिकव	śikav
team	संघ (m.), टीम (f.)	saṅgh, ṭīm
tear	अश्रू (m.)	aśrū
tooth	दांत (m.)	dānt
tell	सांग	sāṅg
temperature	तपमान (n.)	tapmān
temporary	तात्पुरता	tātpurtā
than	पेक्षा	pekṣhā
thanks	आभार, धन्यवाद	ābhār, dhanyavād
that	तो-ती-ते, की	to-ti-te, kī
theatre	नाटकगृह (n.), सिनेमागृह	nāṭakagriha, sinemāgriha
their	त्यांचा-ची-चे (sing.) त्यांचे-त्यांच्या-त्यांची (plural)	tyāñchā-chī- che, tyāñche- tyāñchya- tyāñchī
then	तेव्हा, नंतर, मग	tevhā, nantar, mag
there	तेथे, तिकडे	tethe, tikaḍe
these	हे (m.), ह्या (f.), हे (n.)	he, hyā, he
they	ते (m.), त्या (f.), ती (n.)	te, tyā, tī
thick	जाड	jāḍ
thin	बारीक, पातळ (liquid)	barik, pāṭal
thing	वस्तु (f.)	vastu
think	विचार (m.) कर	vichār kar

this	हा(m), ही (f.), हे (n)	hā, hī, he
those	ते (m.), त्या (f.) ती (n.)	te, tyā, tīn
though	जरी	jarī
throat	घसा	ghasā
through	मधून	madhūn
throw	फेंक (v.), टाक (v.)	phenk, ṭāk
thumb	आंगठा (m.)	āngṭhā
tie	बांध (v.)	bāndh
tire	दम (v.)	dam
to	-ला, कडे	-lā, kaḍe
today	आज	āj
together	एकत्र	ekatra
tomorrow	उद्या	udyā
tonight	आज रात्री	āj rātrī
too	अतिशय, अति-सुद्धा	aṭisay, ati-, suddhā
total	बेरीज (f.)	berīj
towel	टॉवेल (m.)	tavel
town	नगर (n.)	nagar
trade	व्यापार (m.)	vyāpār
tradition	परंपरा	paramparā
traditional	पारंपरिक	pāramparik
traffic	रहदारी (f.)	rahadārī
train	आगगाडी	āggāḍī
training	शिक्षण	sikṣhaṇ
travel	प्रवास (m.)	pravās
tree	झाड (n.); वृक्ष (m.)	jhāḍ, vrikṣh

trip	सहल (f.)	sahal
tropics	उष्णप्रदेश (m.)	uṣṇa pradeś
trouble	तास (m.)	trās
true	खरा, सत्य	kharā, satya
trunk	खोड (tree), ट्रंक (f.)	khod trank
truth	सत्य (n.)	satya
try	प्रयत्न (m.) कर (v.)	prayatna kar
turn	फिरव	phirav
turn down	नाकार	nākār
twice	दोनदा	dondā
typing	टंकलेखन (n.)	ṭāṅkalekhan
umbrella	छत्री (f.)	chatrī
uncomfortable	अस्वस्थ	asvastha
under	खाली	khālī
(I) understand	मला समजते	malā samjte
unfinished	अपूर्ण	apūrṇa
university	विश्वविद्यालय (n.)	viśvavidyālaya
until	-पर्यंत	-paryant
unusual	विलक्षण	vilakṣhan
up	वर	var
urge	तीव्र इच्छा (f.)	tīvra ichchā
use	उपयोग (m.) कर	upayog kar
usually	सामान्यपणे	sāmānyapaṇe
vacation	सुटी (f.)	suṭī
valley	दरी (f.)	darī
varieties	विविध प्रकार	vividh prakār
vegetable	पाकेभाजी (f.)	pākebhājī
very	अतिशय, अत्यंत	atīśaya, atyanta

view	दृश्य (n.)	dr̥śya
viewpoint	दृष्टीकोण	dr̥śṭīkoṇ
visit	भेट दे (v.)	bheṭ de
vivid	स्पष्ट	spaṣṭha
voice	आवाज	āvāj
volume	१. ग्रंथ (book)	granth
	२. आकारमान (n.)	ākārmān
vote	मत (n.)	mat
wait	वाट पहा (v.)	vāṭ pahā
wake up	जागा हो	jāgā ho
walk	चाल	chāl
want	पाहिजे	pāhije
war	युद्ध (m.)	yuddha
wash	धू (v.)	dhū
watch	हाताचे घड्याळ (n.)	hātāche ghaḍyāl
water	पाणी (n.)	pāṇī
wave	लाट (f.)	lāṭ
way	मार्ग (m.)	mārga
wear	१. नेसणे (v.)	nesṇe
	२. घालणे	ghālṇe
	(stitched clothes)	
weather	हवापाणी (n.)	havāpāṇī
weight	वजन (n.)	vajan
well	१. विहीर (f.)	vihīr
	२. चांगला (adj.)	chāṅglā
wet	ओला (adj.)	olā
wheat	गहू (m.)	gahū
whenever	जेव्हा जेव्हा	jevḥā jevḥā

which	कोणता	koṇṭā
widow	विधवा	vidhavā
wife	पत्नी, बायको	patnī, bāyko
wind	वारा (m.)	vārā
wine	दारू (f.)	dārū
wake up	उठ (v.), जागा हो (v.)	uṭh, jāgā ho
woman	स्त्री (pl. स्त्रिया)	stri (striyā)
wood	लाकूड (n.)	lākūḍ
wool	लोकर (f.)	lokar
word	शब्द (m.)	śabda
work	काम (n.)	kām
world	विश्व (n.)	viśva
worry	चिंता (f.)	chintā
wrist	मनगट (n.)	mangat
write	लिही (v.)	lihī
writer	लेखक	lekhak
wrong	चूक (adj.)	chūk
year	वर्ष (n.)	varṣha
yellow	पिवळा	pivḷā
yes	हो	ho
yesterday	काल	kāl
yet	अजून	ajūn
you	तू, तुम्ही	tū, tumhī
young	तरुण	taruṇ
youth	तारुण्य (n.)	tāruṇya
zero	शून्य	śūnya

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh.

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh.

**"BY LANGUAGES WE ARE MANY,
BUT AS A NATION, WE ARE ONE."**

**Balaji
Publications**
Madras-600014